www.pertwk.com

ماکسێنس فێرمین

بەفر

–ڕۆمان–

وەرگێڕانی
ئازاد بەرزنجی

سەرچاوەی وەرگێڕانی ئەم کتێبە:
برف
مکسنس فرمین
ترجمه:د.احمد سلامت راد
انتشارات روشنگران و مگالعات زنان
تهران- 1382(2003)

حکومەتی هەرێمی کوردستان

وەزارەتی رۆشنبیری

بەڕێوەبەرایەتیی خانەی وەرگێڕان

www.roshnbiri.org

khanaywargeran@yahoo.com

- ناوی کتێب: بەفر
- ناوی نووسەر: ماکسێنس فێرمین
- وەرگێڕانی لەفارسیەوە: ئازاد بەرزنجی
- بابەت: رۆمان
- نەخشەسازی کۆمپیوتەرو بەرگ: نازەنین ساڵح
- زنجیرە: 72
- تیراژ:1500
- ژمارەی(617)ی وەزارەتی رۆشنبیری سلێمانی پێدراوە.
- چاپ: چاپخانەی روون

www.pertwk.com

ماکسێنس فێرمین(1968-) بـەم چـەند دێـڕە ڕۆمانەکـەی دەستپێدەکات:

یۆکۆئاکیتا سەوداسەری دوو شت بوو:
هایکۆ و
بەفر.
هایکۆ شیعرێکی ژاپۆنیی سێ بەیتیی هەڤدە حونجەییە، نە زیاتر و نە کەمتر .
بەفر شیعرێکە کە لە شێوەی کلووی سپی و جواندا لە هەورەکانەوە ئەبارێ،
ئەو شیعرەی لە ئاسمانەوە دێتە خوارێ ،ناوێکی هەیە ،ناوێك کە سپێتییەکەی مرۆ سەرسام دەکا؛ بەفر.

ئەم ڕۆمانە یەکێکە لەو ئەزموونە تازانەی کە لەم ساڵانەی دوایی‌یدا لە لایەن چەند ڕۆماننووسێکەوە خراونەتە ڕوو و هەندێ جار لە خانەی ڕۆمانی مینیمالیستیدا پۆلێن ئەکرێن، کە زمانێکی چڕ و شاعیرانەو کورتبڕ زاڵە بە سەریاندا.

"بەفر" ئاوێتەیەکە لە شیعرو خۆشەویستی، لە سەرتاسەری ڕۆمانەکەدا دەنگدانەوەی ڕۆحی هایکۆ ئەبینینەوە.هایکۆش ژانرە شیعرێکی ژاپۆنییە کە لە چەند دێڕێکی کەمدا و لە تابلۆیەکی شیعریی جواندا ، بروسکەئاسا هێدمەیەکمان لا دروست ئەکات. گەرچی فێرمین خۆی فەرەنسییە ، بەڵام توانیویەتی بە شێوازێکی دڵڕفێن کەلتووری هایکۆ لە ڕۆمانەکەیدا تەوزیف بکات.

ڕووداوەکانی ئەم ڕۆمانە لە سەدەی نۆزدەهەمداو لە ژاپۆندا ڕووئەدەن.یۆکۆ ئاکیتای

www.pertwk.com

تەمەن حەڤدە ساڵ پاش ئەوەی سەرپێچی لە خواستی باوکی و نەریتی کۆمەڵگاکەی ئەکات و نایەوێ ببێت بە ڕاهیب یان سامورای ، ڕێگای شاعیری لەژیاندا بۆ خۆی هەڵدەبژێرێت و، بۆ فێربوونی هونەری بەکاربردنی ڕەنگەکانیش سەفەرێك بەرەو لای مامۆستاکەی دەستپێدەکات و لەم سەفەرەشیدا گەلێ نهێنیی ژیان و عیشقی بۆ ئاشکرا ئەبێت.

ئەم ڕۆمانە لە ساڵی (2003) دا چاپ کراوەو هەر بە بڵاوبوونەوەی پتر لە چل هەزار نوسخەی لێ فرۆشراوە و بۆ چەند زمانێکی زیندووی دونیا تەرجەمە کراوە.

ئەشێ بڵێین ئەم ڕۆمانە لەگەڵ دوو ڕۆمانی تری نووسەردا بە سێینەیەك لەقەڵەم ئەدرێن کە ئەمانەن:" کەمانچەی ڕەش" و"هەنگ بەخێوکەر".

(گەورەنووسەری ئیتالی "ئیتالۆ کالڤینۆ" لە کتێبەکەیدا "شەش یاداشت بۆ هەزارەی داهاتوو" باس لەو بەها ئەدەبییانە ئەکات کە بۆ نەوەکانی ئایندەی ئەدەبی پەسەند ئەکات، کە یەکەمیان درەوشانەوەیە ، دووەمیشیان خێراییە . لەم ڕووەوە فێرمین ئامۆژگارییەکەی کالڤینۆی لەبەرچاو گرتووە. " بەفر" وەکو کلووە بەفرێك درەوشاوەو خێرایە).*

بەر لە خوێندنەوەی ڕۆمانەکەش واچاکە خوێنەر مانای ئەم چەند وشەیەی لا ڕوون بێت کە لە ڕۆمانەکەدا هاتوون:

هایکۆ: هەروەکو وتمان جۆرە شیعرێکی سوننەتیی ژاپۆنیی کورتی چڕوپڕو مەغزادارە.

سامورای: بە جەنگاوەرە دێرینەکانی ئیمپراتۆریای ژاپۆنیان وتووە.

www.pertwk.com

ساکی: جۆرە شەرابێکی ژاپۆنی‌یە کە لە ئاوی برنج ئامادە ئەکرێ.
باشـو: شـاعیرێکی نـاودار و دێرینـی هـایکۆی ژاپۆنی بووە.

ئازاد بەرزنجی

....

* ئەم چەند دێڕە لەخستنە ڕوویەکی ڕۆمانەکەوە لە سایتی (www.littworld.com) وەرگیراوە کە (javier fernandez) نووسیویەتی. وەرگێڕ.

www.pertwk.com

بەفر

بەشی یەکەم

1

یۆکۆئاکیتا سەوداسەری دوو شت بوو:

هایکۆ و

بەفر.

هـایکۆ شـیعرێکی ژاپـۆنی سـێ بـەیتی هەڤـدە حونجەییە، نە زیاتر و نە کەمتر .

بەفر شیعرێکە کە لە شێوەی کلووی سپی و جوانـدا لـە هەورەکانەوە ئەبارێ.

ئەو شیعرەی لە ئاسمانەوە دێتە خـوارێ ،نـاوێکی هەیـە ،ناوێك کە سپێتیەکەی مرۆ سەرسام دەکا،

بەفر.

www.pertwk.com

2

بایەکی زستانی

راهیبێ

لە دارستانێکا

هەنگاو ئەنێ

(ئی سا)

باوکی یۆکۆ ڕاهیبێکی شینتۆ بوو،نیشتەجێی هۆکایدۆ بوو کە ئەکەوێتە باکووری ژاپۆنەوەو بەوە ناسراوە کە زستانێکی سەخت و درێژخایەنی هەیە.کوڕەکەی خۆی فێری گرنگیی ئیمان و ،ڕێزگرتن لە هێزی توخمەکان و خۆشەویستیی سروشت کرد. هەروەها فێری هونەری نووسینی "هایکۆ"شی کرد. ڕۆژێك لە ڕۆژانی مانگی نیسانی 1884 ، هەڤدەهەمین ساڵڕۆژی لەدایکبوونی یۆکۆ بوو.لە کیۆشۆ کە لە باشووری

ژاپۆندایە ،دارگێلاسەکان تازە چرۆیان کردبوو.بەڵام لە باکوور هێشتا دەریا شەختە بوو.

خەریکبوو منالّیی تێدەپەڕاند. ئیدی کاتی ئەوە هاتبوو کارێك بۆ خۆی پەیدا بکات. ئەو ڕۆژگارە وا باو بوو کە منالانی بنەماڵەی ئاکیتا یان سەرقاڵی زوهد ئەبوون و یاخود ڕوویان ئەکردە کاری سەربازی. بەڵام یۆکۆ حەزی بە هیچیان نەدەکرد.

یۆکۆ کە لە بەربەیانی ساڵڕۆژی لەدایکبوونیدا لەگەڵ باوکیدا لەڕۆخی ڕووبارەکە پیاسەیان دەکرد، وتی:

- باوکە، من ئەمەوێ ببم بە شاعیر.

گرژییەك کەوتە نێوچەوانی ڕاهیبەوە کە بەئاشکرا نیشانەی نائومێدییەکی قووڵ بوو. خۆر تیشکی خۆی بەسەر شەپۆلەکاندا پەخش کردبوو. ماسیەك بەلای دارغانەکاندا خزاو لەژێر پردێکی داریندا لەچاو ون بوو.

www.pertwk.com

- شاعیری پیشە نییە ، بەڵکو ڕێگایەکە بۆ کات بەسەربردن. شیعر لە ئاو ئەچێت، لەم ڕوبارە..

یۆکۆ بە هێمنی سەری دانەواند و نیگای سەرسامی خۆی ئاراستەی روونی ئاوەکە کرد. پاشان ڕووی کردە باوکی و وتی :

- ئەمە ڕێك ئەو شتەیە کە من ئەمەوێ بیکەم،فێریئەوە بم چۆن تەماشای تێپەڕینی زەمان بکەم.

3

نیوەشەو

گۆزە بەستووەکە درزی برد و

منی لەخەو هەڵسان

(باشو)

ڕاهیبەکە پرسیی : شیعر چییە؟

یۆکۆ وەڵامی دایەوە: شیعر نهێنییەکە.

سپێدان گۆزە شینەکە درز ئەبات . دڵۆپە شیعر ئەتکێتە خەیاڵەوە، جوانییەکەی کار لە ڕۆح ئەکات و ئیدی ئەو ساتە ساتی گوتنی شتێکە کە بە قسە ناگوترێ و کاتی ڕێ بڕین، بەبێ هەنگاوان، کەواتە لەوساتەدا دەهێنێت ببین بەشاعیر.

www.pertwk.com

بێدەنگیەکـە مەشـکێنە , بەتـەنها بنـوارەو بنووسـە.
چەند وشەیەك ، هەڤدە حونجە ، هایکۆیەك.
سـپێدان شـتێك بـەئاگامان دێنێتـەوە. ئـەوەتانێ کـاتی هاتووە ، کاتی پشتکردنە دونیا ، کاتی پیاچوونەوە بەم ژیانە فانییەدا.

4

یەکەمین زیکزیکە

ئەمەی گوت و.......

(ئی سا)

مانگەکان یەك بەدوایەکدا تێپەڕین. لە هاوینی 1884 دا یۆکۆ حەفتاوحەوت هایکۆی نووسیبوو، یەك لە یەك جوانتر بوون.بەیانیان لەبەر تیشکی هەتاوێکی کزدا ، پەپوولەیەك لەسەر شانی نیشتەوە. لەسەر شانی چەپیشی ئاسەواری تاوە ئەستێرەبارانێك هەبوو کە بارانی مانگی حوزەیران هەمووی شۆردو لەگەڵ خۆیدا بردی. هەندێ جاریش لەکاتی سەرخەوشکاندنی نیوەڕواندا ، گوێی بۆ ورینگەورینگی ئەو کیژۆڵانە شل ئەکرد کە سەرقاڵی چنینەوەی گەڵای چا بوون. ڕۆژێکی دی لەبەردەم دەرگای

www.pertwk.com

ژوورەكەیدا ، مارمێلكەیەكی وشكهەڵاتووی
دۆزییەوە.بەڵام تەواوی ڕۆژەكانی دیكە هیچ پێشهاتێك
ڕووی نەدا. بە هاتنی سەرەتای زستان ، بۆ جارێكی دی
كاتی بڕیاردان لەسەر ئایندەی یۆكۆ هاتەوە. باوكی
لەگەڵ خۆیدا بردی بۆ بنارەكانی زنجیرەشاخی ئەڵپی
ژاپۆن كە ئەكەوێتە ویلایەتی " هون شو"ەوە.
لووتكەی شاخێكی پیشان دا كە بەفرێكی هەتاهەتایی
پۆشیبووی و ، توێشووی ڕێگاو لەوحێكی ئاوریشمینی
دایێ و وتی:

- هەركاتێ بڕیاری خۆت دا بگەڕێوە. ڕاهیب یان
جەنگاوەر، خۆت بڕیار بدە.

كوڕەكە بەسەر شاخەكەدا سەركەوت. بێ هیچ ترس و
سڵەمینەوەیەك. وەختێ گەیشتە لووتكەكە ، لەژێر
تاشەبەردێكدا داڵدەیەكی بۆخۆی دۆزییەوە. دانیشت و
چاوی بڕییە شكۆی بوون. حەوت ڕۆژ بەم جۆرە
مایەوە، بەدانیشتوویی لە حزووری ئاسماندا، نوقمی

جوانییەكانی بەردەمی ببوو. تەنها یەك وشەی لەسەر
لەوحە ئاوریشمینەكە نووسی؛ وشەیەك كە
سپێتییەكەی مرۆی سەرسام ئەكرد. كاتێكیش
گەڕایەوە ، باوكی لێی پرسی :

- یۆكۆ ڕێگای خۆت دۆزییەوە؟

یۆكۆ كڕنووشی برد و گوتی:

- تەنانەت زیاتریشم دۆزییەوە، بەفرم دۆزییەوە.

www.pertwk.com

5

لەم بێشەڵانە پڕلە بەفرەدا
ئەگەر بمرم
منیش ئەبمە بووداییەكی بەفرین
(چاوسویی)

بەفر شیعرە ؛ شیعرێك كە سپێتییەكەی مرۆ سەرسام ئەكات. لەمانگی كانوونی دووەمدا بەفر سەتاسەری باكووری ژاپۆنی دەپۆشی، ئەو شوێنەی كە یۆكۆ لێی دەژیا، بەفر شیعری زستان بوو. لە سەرەتاكانی كانوونی دووەمی 1885 دا ، یۆكۆ هەرچەندە باوكی حەزی نەدەكرد ، بەڵام ئەو پیشەی خۆی وەكو شاعیرێك دەستپێكرد. ئەو تاقە ئامانجێكی هەبوو: پیاهەڵدان بە جوانیی بەفردا. ئەو رێگای خۆیو جوانیی ئەو رێگایەشی دۆزیبۆوە، تەنانەت بۆ

ساتێكیش چییە لە سیحراویبوونی بەفر رزگاری نەدەبوو.
هەموو بەرەبەیانییەكی ئەو رۆژانەی بەفر دەباری ، یۆكۆ ملی رێی ئەگرت و ، ماڵەوەی جێدەهێشت و بەرەو كەژوكێوەكان
ئەكەوتە رێ. بۆ نووسینی شیعرەكانی هەمیشە رووی لەو شوێنەی خۆی ئەكرد و لە ژێر درەختێكدا بەچوارمشقی لێی دادەنیشت و بە درێژایی چەندەها سەعات لەو حاڵەتەیدا دەمایەوە و لەو بێدەنگییەدا بیری لە جوانترین حەڤدەحونجەیی دونیا ئەكردەوە. پاشان هەركە هەستی بەوە ئەكرد شیعرەكەی خۆی دۆزیوەتەوە، لەسەر لەوحە ئاوریشمینەكە ئەینووسی.
هەر رۆژەو شیعرێكی نوێ ، پێشبینییەكی نوێ و لەوحێكی ئاوریشمینی نوێ. هەر رۆژەو دیمەنێكی جیا و پرشنگێكی تر ، بەڵام هەموو ئەمانە تا شەویش دادەهات هەر بریتی بوون لە هایكۆ و بەفر. ئینجا بۆ رێورەسمی چاخواردنەوە ئەگەڕایەوە.

www.pertwk.com

6

منالە بێگەردەکان

يارييەكەيان ئەگرتە يەكتر و

هەڵبەزو دابەزيان ئەكرد

(تا يی چی)

ئێوارەيـەكيان يۆكـۆ نەگەڕايـەوە. مـانگ چـواردە بـوو. ئـەو بەڕادەيـەك شـتەكانی بـە ڕوونـی دەبينـی ، كـە بەلایەوە دەتگوت ڕۆژی نيوەڕۆيە. ڕەوە هەورێكی سـپی خەريكبوو ئاسمانی دائەپۆشـی. دەسـتەيەك جـەنگاوەر كە سپی ئەچوونەوە بەسەر پانتايی ئاسمانـدا زاڵـدەبوو و ئـەو دەسـتەيە سـەر بـە سـوپای بـەفر بـوو. يۆكـۆ بـە بێـدەنگی لـەژێر تريفـەی مانگـدا دانيشـتبوو و لـە هەورەكانی دەڕوانی چۆن سـنوورەكان دەبـڕن هەربۆيـە تابەرەبەيان نەگەڕايەوە.

لـە ڕێگـادا و لـە نێـو تـەڕايی ڕنگـزەردی هـەتاودا ، كيژۆڵەيـەكی دی كـە لـە كـانی يەكـە ئـاوی هەڵـدەگۆزا. هەر كە نوشتايەوە، ملوانەی كراسەكەی كـەمێك كرايـەوەو سـنگێكی سـپيی وەك بەفر دەركەوت. كەمێك دواتر، يۆكۆ لە ژوورەكەی خۆيدا دەسـتێكی بـە نێوچـەوانی خۆيـدا هێنـا، كـە هێنـدەی فنجانێـك چـای كولاو داخ بوو. لەكاتێكا دەرەوە سەهۆڵبەندان بوو، چاوی چووە خەو.

www.pertwk.com

7

چەند سارد بوو
کاتێ گەلا سپییەکەم
ئەخستە سەر لێوم
(سوزوکی)

بەفر پێنج تایبەتمەندیی هەیە:
سپی‌یە،
سروشت ئەبەستێ و دایدەپۆشێ،
بەردەوام لە گۆڕاندایە،
خلیسکە،
ئەتوێتەوە.
بەڵام باوکی یۆکۆ هەر لایەنە خراپەکانی بەفری لەبەرچاو بوو. بەبڕوای ئەو ، ئەم خولیا سەیرەی کوڕەکەی بۆ بەفر ، بەسەر بردنی وەرزی سەرمای بۆ ئەو یەکجار سەختتر ئەکرد.

_ بەفر سپی‌یە؛ لەبەر ئەوەی دیار نی‌یەو شایانی بوون نی‌یە.
سروشت ئەبەستێ و دەیپۆشێ. هێند لەخۆباییە کە بوونەوەری زیندوو ئەکات بە پەیکەرێك سەهۆڵی بەستوو. بەردەوام لەگۆڕاندایە، کەواتە بەهایەکی نی‌یە.
خلیسکە و کێ حەز بەوە دەکا لەسەری بخلیسکێ؟
ئەبێ بە ئاو و _ ئەمە قەیناکا_ بەڵام کە تووایەوە ئێمەش لەگەڵ خۆیدا نوقم دەکا.
لەسەرێکی ترەوە، یۆکۆ پێنج تایبەتمەندیی جیاوازی لەبەر چاو بوو و هەریەکێك لەو تایبەتمەندییانە بۆ لایەنێك لە لایەنەکانی سروشتی هونەرمەندانەی ئەو سەرنجڕاکێش بوو.
سپی‌یە هەروەك شیعری پاك.
سروشت ئەبەستێ و دایدەپۆشێ، کەواتە هەر دیمەنێك ئەکا بە نەخشێك.

www.pertwk.com

وەكو نووسینیش هەمیشە لەگۆڕاندایە، بۆیە بۆ بەرجەستەكردنی وشەی بەفر، هەزاران ڕێ هەیە.

خلیسكە، كەواتە لە سەما ئەچێت، لەنێو بەفریشدا هەموومان ئەبینە سەماكار و وەكو تەنافبازەكان هاوسەنگیی خۆمان ئەپارێزین.

ئەبێت بە ئاو، كەواتە لە ئاواز ئەچێت ، لە بەهاراندا جۆگەلەو ڕووبارەكان ئەگۆڕێ بۆ ئاوازی نۆتە سپی و ڕەوانەكان.

ڕاهیبەكە پرسیی: كەواتە بەلای تۆوە بەفر بریتییە لەم شتانە؟

وەڵامەكەی بیست كە:

_ ....زیاتر لەمانەش!

ئەو شەوە، باوكی یۆكۆ لەوە تێگەیشت كە بەتەنها هایكۆ بۆ پڕكردنەوەی چاوەكانی كوڕەكەی بەجوانیی بەفر بەس نییە.

8

یۆكۆ عاشقی هونەری هایكۆ و بەفر و ژمارە حەوت بوو.

حەوت ژمارەیەكی سیحراوییە؛ هەم هاوسەنگیی چوارگۆشەی هەیەو هەم هەڵپەسێرراویی سێگۆشە.

یۆكۆ لە تەمەنی حەڤدەساڵییەوە پیشەكەی خۆی وەكو شاعیرێك دەستپێكرد و كۆمەڵێك شیعری بە حەڤدە حونجە نووسی، حەوت پشیلەی هەبوو و بەڵێنی بە باوكیشی دابوو كە هەر زستانێك، تەنها حەفتاوحەفت هایكۆ بنووسێت.

باقیی ڕۆژەكانی دیكەی ساڵ لە ماڵەوە ئەمایەوەو بەفری لەبیردەبردەوە.

www.pertwk.com

9

سـەرلەبەیانی رۆژێکـی بـەهار، لـەکاتی خۆرکەوتنـدا، شاعیرێکی بەناوبانگی دەرباری می جی، هات تا گوێ لە شـیعرەکانی یۆکـۆ بگرێـت. چـوو بـۆ ئـەو دێیـەی کـە یۆکۆی تیا نیشتەجێ بوو و پـەیامێکی بـۆ بـاوکی یۆکـۆ نارد. راهیبەکە بە شەوقەوە لە پەرسـتگاکەوە کـە هـەر لـەو نزیکانـە بـوو بـەرەو دێ گەڕایـەوە و بـە رێـزەوە بـەخێرهاتنی شـاعیرە بەناوبانگەکـەی دەربـاری کـرد. چـای بـۆ دانـا و وتـی: ئەمشـەو کورەکـەم بـۆ دواجـار لەمساڵدا لە کـەژوکێوەکان دێتـە خـوارێ. ئـەمرۆ رۆژی حەفتاوحەوتـەمین هایکۆیـەتی بینووسـێت. ئەگـەر حەزدەکـەیت، دەتـوانم گەنجینـەی شـیعرەکانی بـەتۆ پیشان بدەم.

شـاعیرەکە بـۆنی چایە خۆشـە دڵڕفێنەکـەی ئـەکرد و شـادمان بـوو و ئەوکاتـەی وەبـیر دەهاتـەوە کـە بـۆ

یەکەمین جار لە رێی مامۆستایەکی شاعیرەوە پـەی بـە بەهرەی براو بردیان بۆ لای ئیمپراتۆر کاتێ ئـەو دێـڕە شـیعرانەی لـەو سـەردەمەدا خوێندبوویـەوە، کەوتـەوە یادی، زەردەخەنـەك کەوتـە سەرلێوانی. ئـەو شـیعرەی کـە ئیمپراتـۆر پەسـەندی کـرد. پاشـان قـومێکی لـە چایەکە دا و وتی:

-ئادەی ئەو بەیتە سەرسوڕهێنەرانەم پیشان بدە.

راهیبەکـە ئـەوی بـرد بـۆ ژوورێـك کـە دیوارەکـانی بـە چـەندەها لـەوحی ئاوریشـم داپۆشـرابوون. لـەوێ ئـەو رووبەڕووی دیمەنێك بـۆوە کە لـە جوانیـدا، هەناسـەی مرۆڤی سوارئەکرد.

-مامۆسـتا، ئەمانـە ئـەو هایکۆیانـەن کـە کورەکـەم نووسیونی. شاعیرەکە بە سەنگینیەوە چووە پێشەوە و هـەر هـەموو ئـەو حەفتاوشـەش پارچـە شـیعرە

www.pertwk.com

بەفرینانەی خوێندەوە کە یۆکۆئاکیتا لەو وەرزەدا نووسیبوونی.

کە لە خوێندنەوەیان بۆوە، راهیبەکە سەرنجی دا هۆن هۆن فرمێسك لە چاوانی شاعیرەکەوە دێنە خوارێ.

-سەیروسەمەرەن! بە ڕاستی کوڕەکەت شاعیرە. کە من مردم رەنگە ئیمپراتۆر ئەو لە جێی من دابنێت.

باوکی یۆکۆ بەوپەڕی شادمانییەوە خۆی فرێدایە بەرپێی شاعیرەکە. شاعیرەکە لەسەری ڕۆیشت و وتی:

-لەگەڵ ئەمانەشدا ئەبێ دان بەوەدا بنێم کە دوو شت هەن شپرزەم ئەکەن.

راهیبەکە سەری هەڵبڕیو بە پەشۆکاوییەوە پرسیی:

-بۆ؟ ئایا لە سەردەمی باشوی گەورەوە تا ئێستا ئەمانە جوانترین هایکۆنین نووسرابن؟

دیارە ئەمە لەبوارەکەی خۆیدا کارێکی بێ هاوتایە. بێشك سەرچاوەی ئەم وشانە جوان و پاکە.

هەریەك لەمانە زرنگانەوەی تایبەتیی خۆی هەیە، بەڵام بێڕەنگن. شیعرەکانی کوڕەکەت بە ڕادەیەکی نائومێدکەرانە سپین. بە ئاستەم ئەبینرێن. ئەگەر کوڕەکەت دەیەوێ شیعرەکانی پێشکەش بە ئیمپراتۆر بکات، سەرەتا ئەبێ فێری ئەوە بێت چۆن رەنگیان بداتێ.

-بەڵام بیرت نەچێ ئەو هێشتا زۆر گەنجە و تەمەنی حەڤدە ساڵە. بێگومان دواتر فێرئەبێت. ئەی چیی تر؟

شاعیرەکە داوای پیاڵەیەکی دیکەی چای کرد و لە بەردالانەکەدا دانیشت و چاوی بڕییە کێوەکان کە سروەی بەهار لێی ئەدان. پاشان قومێکی دیکەی لە چاکە دا و پرسیی:

-بۆچی بەفر؟

www.pertwk.com

10

کاتێ یۆکۆ لە کێوەکان گەڕایەوە و زانی کە غەریبەیەك شیعرەکانی خوێندۆتەوە و لەوەش خراپتر، شیعرەکانی پەسەند کردوون، هەڵچوو و وتی:

-ئەمانە بە تەنها مەشقن و هیچی تر، من هێشتا سەرقاڵی فێربوونی هونەرەکەمم.

باوکی وتی:

-بەڵام ئەوان تۆیان بۆ دەربار بانگ کردووە، ئەمە شانازییە بۆ ئێمە، شانازییەکی گەورە!

-نە باوکە، ئەمە شانازی نییە، سووکایەتییە.

کاتێکیش یۆکۆ قسەی شاعیرەکەی دەرباری بیست، زیاتر هەڵچوو و وتی:

-ئەو چی لە نیگارکێشی و ڕەنگ دەزانێ؟ دەیان هەزار ڕێگا هەیە بۆ نیگارکێشان و، دەیان هەزار شێوازیش بۆ شیعرگوتن. بەڵام بەلای منەوە هەموو ئەو ڕێگایانە لە بەفر ئەچن. من کاتێك ئەچم بۆ لای ئیمپراتۆر کە دە هەزار حونجەم شیعر گوتبێت. ڕێك دە هەزار حونجە لە سپێتییەکی سەرسامکەر، نەیەك حونجە کەمتر.

-بەڵام دە هەزار حونجە نزیکەی پێنج سەد و نەوەد هایکۆ ئەکات بەلەبەرچاوگرتنی ئەو حەفتاو حەوت شیعرەی ساڵانەی ئەینووسیت، ئەوا حەوت ساڵ ئەخایەنێت!

-کەواتە بەم حیسابە من نزیکەی حەوت ساڵی دیکە ئەچم بۆ دەربار.

ئەمە دواجار بوو کە ئەوان سەبارەت بە شاعیرەکەی دەربار لەگەڵ یەکدا بدوێن.

بەهاری ئەو ساڵە، یۆکۆ بەڵێنەکەی خۆی بردە سەر و تەنانەت یەك بەیت شیعری نەنووسی. بەڵکو تەنها بۆنی عەتری دلڕفێنی چرۆ گێلاسەکانی ناو باخە سەوزەکەوە خۆی کرد.

لە هاویندا، کە مانگ لە سەروو کێوەکانەوە هەڵدەهات، بۆنی شیلەی ڕووەکەکانی جەنگەڵی هەڵدەمژی.

لە ڕۆژانی سەرەتای وەرزی باراندا، قارچکێکی زەردی دۆزییەوە کە بەسەر قەوزەکانی قەراغ ڕووبارەکەوە ڕوابوو.

ئەو ساڵە، ساڵێکی هێمن و بەبۆنو بەرامە بوو.

www.pertwk.com

11

ئای چەند گەرمە

پێستی ژن

ئەو پێستەی کە دایئەپۆشن!

(سوت جوا)

دووەمـــین زســـتانی شـــاعیرەکە لەگـــەڵ ســـپێتییەکی سەرسامکەردا هاوکات بوو. بەفرێکی ئێجگار زۆر باری. شـەوێك لـە شـەوانی زسـتان، کیژۆڵـەی لای کانییەکـە، تـامی خۆشـی عیشـقی پێبەخشـی. پێسـتی هێنـدەی تـوێخی هـەڵووژە تـەڕ و تـازە و ناسـك بـوو. یۆکـۆ لەگەڵیدا میهرەبان بوو و بەم جۆرە تا بـەیانی لەگـەڵ یەکدا خەوتن.

یۆکۆ لە زستانی ئەو ساڵەدا، حەفتا و حەوت هایکۆی نووسی، یەك لە یەك سپیتر و جوانتر.

دوا دێڕەکانی ئەمانە بوون:

بەفری پاکیزە

گوزەرێك لە بێدەنگی و

جوانی

خرچە خرچی بەفر

لەژێر پێما..

زیکزیکەیەکی زستانی

هایکۆیەك؛ شتێك کە هاوتای روونـی یـە، بـزۆز، ئاشـنا، لەگەڵ ناسکییەکی سروشتیدا.

لەوانەیـە لای خـەڵکانێك، هـایکۆ پـەیامێکی ئـەوتۆی لەگـەڵ خۆیـدا پێنـەبێت. بـەڵام هایکۆکـان بـۆ رۆحـی شـاعیر کۆمـەڵێك رێگـان کـە بـەرەو لای خـودا دەچـن، بەرەو نووری سپیی فریشتەکان.

www.pertwk.com

12

له رۆژانی سەرەتای وەرزی بەهاردا خۆرەتاو گەڕایەوە و لەگەڵیشیدا شاعیرەکەی دەربار. وەڵێ ئەمجارە تەنیا بوو. ئافرەتێکی لاوی لەگەڵدا بوو کە جوانییەکەی سەرسامکەر بوو و پێستی بێڕەنگ بوو. باوکی یۆکۆ بە گەرمی پێشوازیی لێکردن و چایەکی نایابی دانێ. لە هەیوانی دەرەوەی خانووەکە و لەژێر ئەو گوڵانەی کە بە قەراغی دیوارەکەدا شۆڕببوونەوە، دانیشتن.

لە کاتێکا مامۆستاکە و ژنە لاوەکە خەریکی چاخواردنەوە بوون، باوکی یۆکۆ رووی تێکردن و وتی:

-کوڕەکەم خۆی بە شایانی ئەو شانازییە نازانێت. ئەو دەڵێت حەوت ساڵێ کاتی پێویستە تا هونەرەکەی بەرکەماڵ بێت. ئا ئەوکاتەش بە خۆی رەوا نابینێت بێتە حزووری ئیمپراتۆر. زستانی رابردوو دووەم

زستانی شاعیریی بوو، بەم پێیە ناچارین پێنج ساڵی دی چاوەڕێ بین.

شاعیرە بەساڵاچووەکە بەرلەوەی وەڵامێك ئامادە بکات، بۆ ماوەیەك چاوی بڕییە کەناری رووبارەکە.

-پێنج ساڵ ماوەیەکی زۆرە. دڵنیا نیم لەوەی ئیمپراتۆر ئەوەندە چاوەڕێ بکات. کوڕەکەتان کەی دەگەڕێتەوە؟

-شەو.

-چاوەڕێی دەکەین.

کاتێ یۆکۆ لە کێوەکان گەڕایەوە، دوو میوانی لە ژوورەکەی خۆیدا بینی. یەکسەر کەوتە ژێر کاریگەریی جوانیی دڵڕفێنی ئافرەتەکەوە، هەرچەند روخساری مامۆستاکە وای پیشان ئەدا کە دەربەست نایەت.

شاعیری دەبار روویکردە یۆکۆ و وتی:

-من دوو پرسیارم هەیە لە تۆ.

-گوێ قوڵاخم مامۆستا.

www.pertwk.com

-بۆچی حەوت ساڵ؟

-لەبەرئەوەی حەوت ژمارەیەکی سیحراوییە.

یۆکۆ سەرنجی ئەو زەردەخەنەیەی دا کە کەوتە سەرلێوی ئافرەتە لاوەکە، ئەو لێوانەی کەتەرپی ئەو میوەیەی دەخستەوە بیری کە بۆنەوەی گازی لێنەگیرێ. توند بەرهەڵستیی دەکرد.

مامۆستاکە بەردەوام بوو:

-ئەی بۆچی بەفر؟

-لەبەرئەوەی بەفر و شیعر و جواننووسی و نیگارکێشان و سەما و مۆسیقا، هەموو ئەمانە لەیەك کاتدا دروست دەبن.

پیاوە بەساڵاچووەکە زیاتر لە یۆکۆ نزیکبۆوە و لێی پرسی:

-کەواتە بەفر لای تۆ شتێکی لەم بابەتانەیە؟

-لەوانەیە زیاتریش بێت.

-تۆ شاعیریت؛ ئەمە راستە! بەڵام دەربارەی هونەرەکانی دیکە چی ئەزانیت؟ ئایا شتێك دەربارەی سەما؟ یان نیگارکێشان؟ جواننووسی یان ئاوازدانان ئەزانیت؟

یۆکۆ نەیدەزانی چی بڵێت. هەستی ئەکرد خەریکە دەموچاوی وردە وردە سوورهەڵدەگەڕێت.

-من شاعیرم، شیعر ئەڵێم، ئەمە تاقە هونەرێکە کە بەلای منەوە گرنگە.

-ئاخر هەڵەکەی تۆ ئالێرەدایە. لەبەرئەوەی شیعریش وەکو نیگارکێشان و مۆسیقا و جواننووسی، رۆحە. شیعر تابلۆیەکە سەما و مۆسیقا و نووسینی جوان لەخۆ دەگرێت. ئەگەر ئەتەوێ لە شیعردا ببیت بە مامۆستا، پێویستە توانای هونەرمەندێکی تەواوت هەبێت. شیعرەکانی تۆ تارادەیەکی زۆر سەیر جوانن، مەوجدار و بە ئاوازن. بەڵام وەکو بەفر سپین. یۆکۆ تۆ نیگارکێشێکی کارامە نیت. شیعرەکانت بێرەنگن.

www.pertwk.com

ئەو بێڕەنگییەش وایان لێدەکات نەکەونە بەرچاوی دونیا.

پیرەمێردەکە ئازاری ئەدا، بەڵام کیژۆڵەکە جوان بوو، زۆر جوان! یۆکۆ وتی:

-زۆرباشە مامۆستا، بە قسەی تۆ ئەکەم.

-لە باشووری ژاپۆن کابرایەك هەیە کە هەموو هونەرەکانی تیا کۆبووەتەوە. شیعر ئەڵێت و ئاواز دادەنێت، بەڵام بەر لە هەموو ئەمانە نیگارکێشیشە. ناوی سوزوکی یە. ئەو مامۆستای من بوو. بڕۆ بۆ لای ئەو، هەرچیەکت بوێت فێرت ئەکات.

کیژۆڵەکە یەك وشەی لە دەم نەهاتە دەرەوە. تەنها چاوی بڕیبووە یۆکۆ و لە کاتێکا قومی لە چایە گەرمەکە ئەدا بە زەردەخەنەوە نیگای ئەکرد.

شاعیرە دەربارییەکە گوتی:

-لەحزەیەك چییە دوامەکەوە. لەبەرئەوەی سوزوکی تەمەنی زۆرە و خۆری تەمەنی روو لە ئاوابوونە.

یۆکۆ سەری دانەواند و وتی:

-بە سەرچاو مامۆستا! من ئەچم بۆ لای سوزوکی.

سبەینێ ئەکەومە ڕێ.

پاشان گەڕایەوە و ناشیانە سەرێکی بۆ ئافرەتە لاوەکە دانەواند. کیژۆڵەکە بە گاڵتەپێکردنەوە پلارێکی تێگرت کە لە هەوادا مایەوە. یۆکۆ لە یەك کاتدا دوو هەستی دژبەیەك لە ناخیدا مەوجی ئەدا، خۆشەویستی و رق.

www.pertwk.com

13

ئەو شەوە، یۆکۆ لەگەڵ کیژۆڵەی کانییەکەدا نوقمی دڵداری بوون. لەنێو بەفردا و لەژێر چلوورەی کریستاڵئاسای دارگێلاسەکاندا پێکەوە خەوتن و تا سەحەر حەوت جار لە چێژی یەکتر بەرخوردار بوون، جار لە دوای جاریش بە جۆش و خرۆشێکی زیاترەوە.

بۆ رۆژی دوایی، بەیانی زوو یۆکۆ خواحافیزیی لە خێزانەکەیان کرد و دێکەی خۆیانی جێهێشت و بەرەو باشوور ملی رێی گرتەبەر. لە دڵی خۆیدا ئەم سەفەرەی بە سەفەرێك لە قەڵەم ئەدا بەرەو خۆر. سامانی جیهان و پرشنگی لە دەوری بوون. بە دەم تەیکردنی رێوە هەستی بە شادییەکی پاك دەکرد. ئەو ئازاد و بەختەوەر بوو و، هەموو تویشووی رێگاکەشی بریتی بوو لە باوەڕی بە عیشق و شیعر. لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا، یۆکۆ کە بە خۆشەویستیی بەفر گەورە

ببوو و هیچ لێی نەدەسڵەمیەوە، ئەوەندەی نەمابوو گیانی بە دڵبەرەکەی بسپێرێت.

یۆکۆ وەختێ لە کێوەکان پەڕییەوە، تووشی بوو بە تووشی زریانێکی سامناکەوە و رێی لێ ون بوو. خۆی دایە دەست هێزەکانی سروشت. لە کەناری مەرگدا، لەژێر گاشەبەردێکدا گیرسایەوە کە تا رادەیەکی زۆر دەیتوانی لە زریانەکە بیپارێزێت و لە مەرگی راستەقینەی دەست سەرما و برسێتی و تینوویەتی رزگاری بکات و لە ترۆپکی نائومێدیدا بە زیندوویەتی بمێنێتەوە.

ئەو بە زیندوویی مایەوە تا شەو ئەو دیمەنە ببینێت کە دیوەکەی تری واقیعی پیشان دا، جوانترین شتێك کە تا ئەوکاتە دیبووی، وێنەیەك کە هەرگیز لە بیری نەچۆوە.

www.pertwk.com

15

ئەوەی بینیی ژنێك بوو. لە کاتێکا ئەو خۆی لەژێر گاشەبەردەکەدا مات دابوو، ژنەکە لەبەردەمیدا بوو و لە خەون دەچوو. ژنێکی ئەوروپایی، لاو، رووت و سپی روخسار، لەناو بەفرەکەدا خەوتبوو.

16

لە راستیدا ئەو نەخەوتبوو، بەڵکو مردبوو و تابووتەکەشی وەك شووشە ناسك بوو. یۆکۆ یەکسەر کەوتە داوی عیشقی ئەم غەریبە رووجوانەوە. نەتدەگوت لای پەیکەرێکی بێرۆحەوە دانیشتووە. لەبەرئەوەی ئەو لە لاشەیەك نەدەچوو، بەڵکو لە بوونەوەرێکی زیندووی سەرسوڕهێن دەچوو.

وردە وردە لە زەینیدا پرسیار دوای پرسیار دروست ئەبوو: لێرەدا و بەم رووتییە لەژێر بەفردا چیی ئەکرد؟ خەڵکی کوێ بووە؟ لە کەیەوە لێرەدا بووە؟ تۆ بڵێی بە ڕاستی بوونی هەبووبێت؟ ژنە لاوەکە لە نێو داوی سەهۆڵەکەدا لە خەیاڵێکی نامادی ئەچوو: پرچەکانی، ئاڵتوونیەکی کاڵ، چاوی شین و بەستوو، روخساریشی سپی وەك بەفر.

یۆکۆ کپ و بێدەنگ لێی دەڕوانی و دەتگوت جوانیی ژنەکە ئەوی لە جێی خۆیدا جام کردووە.

www.pertwk.com

17

یۆكۆ تا ماوەیەك وایدەزانی خەون دەبینێت. وایدەزانی وێنەی ئەو ژنە لاوە زادەی خەیاڵاتی خۆیەتی. بەڵام ئەوەی دەیبینی
خەیاڵ نەبوو. هەر بە ڕاستی ژنەكە لەبەردەمیدا بوو و یۆكۆ گرفتاری عیشقی ببوو.
یۆكۆ بە درێژایی ئەو شەوە چاوی بڕیبووە ئەو و چاوانی خۆی لە وێنەی خانمی بەفرین تێركرد و، دەتگوت قەت لە تەماشای تێر و ماندوو نابێت، تەنانەت بۆ ساتێكیش.
ئەو شەوە سەرباری سەرما و، بێ ئەوەی جووڵەی بۆ بكات، لە جێی خۆیدا مایەوە و چاوی بڕیبووە ئەو جوانییە بێهاوتایە.
ئەو شەوە، بە لایەوە زەمەن وەستابوو. هەر بە ڕاستی ئەم ژنە كێ بووە و بۆچی لێرە بووە؟ لەم بارەیەوە

هیچی نەدەزانی. بەڵام لە یەك شت دڵنیابوو، ئەویش ئەوە بوو كە ئەم پیر دەبێت و دنیا جێدێڵێت. بەڵام ئەم ڕوخسارە جوانە خەوتووەی ناو ئەم بەفرە، هەرگیز پیرنابێت و تەنانەت دوای مەرگیشی و تا ئەبەد خۆشەویستیی بۆ ئەم ژنە لەوێدا دەمێنێتەوە.

www.pertwk.com

18-

لەگەڵ یەکەم پرشنگی بەیاندا، یۆکۆ وەکو نیشانە خاچێکی لەسەر ئارامگای ژنەکە چەقاند. پاشان ملی ڕێگای گرتەوەبەر. ئەو چیتر نەیدەتوانی ئەوەی لەبیربچێتەوە کە بینیویەتی. بە درێژایی ڕێگاکە، وێنەی خەیاڵیی ژنە لاوەکە لێی نەدەبۆوە و لەگەڵیدا بوو.

عەسری ئەو ڕۆژە چووە نێو دێیەکی بنار ئەو شاخە. هێندە ماندوو بوو، لە مەیدانی دێکەدا و لای کانییەکی بەستووەوە لە هۆش خۆی چوو. لەنێو خەڵکی دێکەدا، جووتیارێکی بەساڵاچوو فنجانێك ساکیی بۆ هێنا. یۆکۆ چاوی کردەوە و سەیرێکی کابراکەی کرد و قومێکی لە فنجانەکە دا و هەناسەیەکی قووڵی هەڵکێشا و لە پیرەمێردەکەی پرسی:

-ئەو ژنە کێیە؟ دیسانەوە لەناو بازووەکانی پیرەمێردەکەدا لە هۆش خۆی چووەوە.

حەوت ڕۆژی خایاند تا یۆکۆ هێزی هاتەوە بەر و توانیی درێژە بە سەفەرەکەی بدات. بە درێژایی ئەو حەوت ڕۆژەش، یۆکۆ چەندەها جار لە خەونیدا وێنەی ئەوە خانمە بەفرینەی ئەبینی. سەرەنجام لە خەوەکەی بێداربۆوە و سوپاسی ئەو جووتیارە پیرەی کرد کە بە درێژایی ئەو ماوەیە چاودێریی کردو جارێکی دی کەوتەوە ڕێ و چیتر لای کەس باسی ئەوەی نەکرد کە بینیبووی.

www.pertwk.com

20

بەمجۆرە سەرتاسەری ژاپۆن گەڕا، تا بەيانييەك گەيشتە بەردەرگای ماڵی سوزوكی. خزمەتكارێك كە ناوی هوروشی بوو دەرگاكەی لێكردەوە: پیرەمێردێكی دەم بە خەندەی میهرەبان بوو، كە روومەتەكانی بە قووڵا چووبوون و قژی خۆڵەمێشی بوو.

یۆكۆ وتی:

-شاعیرێك لە دەرباری میجی منی بۆ ئێرە ناردووە تا لای مامۆستا سوزوكی فێری هونەری بەكاربردنی رەنگەكان بم.

خزمەتكارەكە چووە پەنايەكەوە و یۆكۆ چووە ژوورێكی كپ و خامۆشەوە و بە چوارمشقی لەسەر حەسیرێك دانیشت. باخێكی سەوز بەرامبەری بوو. پیاڵەیەك چای گەرمیان بۆ هێنا.

لە دەرەوەش، نزیك رووبارەكە، باڵندەیەكی خۆشئاواز ئەیخوێند.

یۆكۆ وتی:

-من لە رێگایەكی دوورەوە هاتووم، شاعیرم. یان راستتر بیڵێم، شاعیری بەفرم. هاتووم لەسەر دەستی مامۆستا سوزوكی شت فێرببم.

هوروشی سەرێكی ئەرێی راوەشاند و وتی:

-ئەتەوێ بۆ ماوەی چەندێك لەسەردەستی مامۆستا شت فێربیت؟

-هەرچەندێك بێت. من ئەمەوێ ببم بە شاعیرێكی تەواو.

-تێدەگەم. بەڵام دەبێ ئەوە بزانیت كە مامۆستا بە ساڵاچووە و زۆر زوو ماندوو ئەبێت. هەمووی چەند رۆژێكی لە تەمەندا ماوە. هەربۆیە بە تەنها قوتابیی هەڵبژاردە وەردەگرێت، ئەوەش رۆژی دووجار: بەیانیان و ئێواران.

-شتێكی ئاساییە. ئەگەر منیش شایانی ئەوە نەبووم ببم بە قوتابیی ئەو، ئەوا یەكسەر ئێرە جێدێڵم.

www.pertwk.com

-مامۆستا سوزوکی توانایی ئێوە هەڵدەسەنگێنێت. هەر ئێستاش دێت بۆ ئێرە.

هوروشی دەستی بۆ پیاوێك راکێشا کە بە خاترجەمییەوە لە باخەکەدا هەنگاوی دەنا. یۆکۆ گەڕایە دواوە تا مامۆستا ببینێت. پیرەمێردێکی بینی کە ریشێکی سپی و درێژی هەبوو و بە ئارامی بەڕێدا دەڕۆیشت و زۆر بە وردی هەنگاوی دەنا، دەتگوت بەسەر تەنافدا دەڕوات. ئەم پیاوە زەردەخەنەیەکی شاد لەسەر لێوی بوو و چاوانی نووقابوون.

-ئەمە مامۆستای رەنگەکانە؟!

-بەڵێ، خۆیەتی، نیگارکێشی گەورە، سوزوکی.

-بەڵام ئەو.. چاوی..

-راستە، مامۆستاکەی من نابینایە.

21

چۆن نابینایەك ئەتوانێ ئەو فێری هونەری رەنگەکان بکات؟ ئەو شاعیرە دەربارییە، لەو بنی دنیایەوە ئەمی ناردووە بۆ لای کەسێك فێری هونەری بەکارهێنانی رەنگەکانی بکات کە خۆی ناتوانێ رەنگەکان ببینێت! یۆکۆ وا بە خەیاڵیدا هات بێ سێ و دوو بگەڕێتەوە کن کەژوکێوە ئازیزەکەی خۆی، بەڵام هوروشی نەیهێشت.

-سەبرکە! وازوو جێمان مەهێڵە. راستە سوزوکی چیدی ناتوانێ وەکو جاران بە روونی رەنگەکان ببینێت، بەڵام ئەو بە پاڵپشتی رۆحی ئەتوانێ شتگەلێك ببینێت کە تۆ ناتوانیت بە چاو بیانبینیت، ئێستاش وەرە با ئەوت پێ بناسێنم.

-بەڵام ئاخر نابینایەك چۆن ئەتوانێ رەنگەکان فێری من بکات؟

-بە هەمان رادەی کە ئەو ئەتوانێ دەربارەی ژنان شتت فێربکات! گەرچی ساڵانێکە لەگەڵ هیچ ژنێکیشدا نەبووە. سەیری رواڵەتی شتەکان مەکە، لەبەرئەوەی

www.pertwk.com

ئەوە گومڕات ئەکات. هوروشی بەبێ ئەوەی بە وردی ئەوی پێ بناسێنێت، بەرەو لای مامۆستا راپێچی کرد.

سوزوکی وتی:

-باشە، تۆ کێیت و چیت لە من دەوێت؟

-من یۆکۆم، شاعیری بەفرم. شیعرەکانم جوانن، بەڵام بە داخەوە زۆر سپین. مامۆستا! فێری نیگارکێشان و رەنگەکانم بکە. سوزوکی زەردەخەنەیەك لەسەر لێوی نەخش بوو و پرسیی:

-زۆر چاکە، تۆش دەتوانیت سەبارەت بە بەفر شت فێری من بکەیت.

22

بەڕاستی شێوازی وانەوتنەوەی مامۆستا، شێوازێکی تایبەت بوو بە تاکەکەس. رۆژی یەکەم، کاتێك هێشتا ڕوبارەکە لە ڕۆشنایی بەیاندا نوقم ببوو، سوزوکی داوای لە یۆکۆ کرد چاوی بنووقێنێت و رەنگ بهێنێتە بەرچاوی خۆی.

-رەنگ شتێك نییە لە ئێمە جیابێت، رەنگ لەناو ناخماندایە. بە تەنها رووناکی لە دەرەوەی ئێمەدایە. پێم بڵێ چی دەبینیت؟

-هیچ! بە چاوی نووقاوەوە هەر رەشایی دەبینم، ئەی ئێوە چی دەبینن؟

-من ئێستاش ئەتوانم رەنگی شینی بۆقەکان و زەردیی ئاسمان ببینم. ئێستا پێم بڵێ کاممان نابیناترین؟

یۆکۆ ویستی بڵێت نە ئاسمان زەردە و نە بۆقەکانیش شینن، بەڵام دانی بەخۆیدا گرت. لەوانەیە ئەم پیرەمێردە شێت بووبێت. لەوانەیە ئەقڵی لەدەست

www.pertwk.com

دابێـت. هەرچـۆنێك بێـت، یۆكـۆ مشـتومڕی لەگەڵـدا نەكرد.

-مامۆستا، ئێستا ئەتوانم ببینم.

-چی ئەبینیت؟

-رەنگی سووری درەختەكان..

-دەبەنگ مەبە. شتی وا نابێت. ئێرە درەختی لێ نییە.

سـەرلەبەیانیی رۆژی دووەم، مامۆسـتا داوای لـە یۆكـۆ كرد چاوی بنووقێنێت. پاشان وتی:

-رووناكی لـەناو نـاخی ئێمەدایـە، بـە تـەنها رەنـگ لـە دەرەوەماندایــە. چــاوت بنووقێنــە و پــێم بڵــێ چــی ئەبینیت؟

-مامۆستا، رووناكیی سپیی بەفر ئەبینم.

ئەوەی گوت و زەردەخەنەیەك كەوتە سەر لێوی. ئـەو رۆژە رۆژێكـی جـوانی بـەهار بـوو. خـۆر لـە سـندانێكی سوور ئەچوو.

-راستە. زستانی رابردوو لێرەدا بەفر باری. تۆ بینینـت دەستپێكرد.

www.pertwk.com

بەم جۆرە مامۆستا یۆکۆی بە قوتابیی خۆی قبووڵ کرد و هوروشیی خزمەتکاریش بوو بە هاورێی.

شەوێکیان یۆکۆ لە هوروشیی پرسی:

-مامۆستا کێیە؟ ئایا بە ڕاستی ئەو هەموو شتێك دەربارەی هونەر ئەزانێت؟

-سوزوکی گەورەترین هونەرمەندە لە سەرتاسەری ژاپۆندا. ئەو هەموو شتێك دەربارەی نیگارکێشان و شیعر و جواننووسی و سەما ئەزانێت. بەڵام لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا ئەو ئەگەر عاشقی ژنێك نەبووایە، هونەرەکەی ئاوەها نەدەگەیشتە لووتکە.

-ژنێك؟

-بەڵێ، ژنێك. لەبەرئەوەی لەنێو تەواوی هونەرەکاندا خۆشەویستی قورسترینیانە و شیعرگوتن و سەما و ئاوازدانان و نیگارکێشان، هەموو ئەمانە لە خۆشەویستی دەچن. خۆشەویستی لە رۆیشتن ئەچێت بەسەر تەنافدا و لە بەرزاییەکی زۆردا. سەختترین شت

ئەوەیە بەرە و پێشەوە بڕۆیت و نەکەویت. ئەمەش هەمان ئەو شتەیە کە بەسەر سوزوکیدا هات. ئەو دواجار کەوت، لە پێناوی عیشقی ژنێکدا کەوت. بە تەنها هونەرەکەشی بوو ئەوی لە نائومێدی و مەرگ پاراست. ئەمە بەسەرهاتێکی دوور و درێژە و بڕواناکەم مەبەستتان بێت بیبیستن.

یۆکۆ بە تکاوە وتی:

-نە، تکایە بۆم باس بکەن.

-بەسەرهاتەکە ئەگەڕێتەوە بۆ سەروەختێك کە مامۆستا سامورایی بوو.

-سوزوکی؟ سامورایی بوو؟ تکات لێ ئەکەم بەردەوام بە. هوروشی قومێك ساکیی خواردەوە و لەسەر داوای کوڕە لاوەکە، بۆ یادەوەرییەکانی رابردوو گەڕایەوە.

-هەموو شتێك بە ئەفسوونێك دەستی پێکرد..

www.pertwk.com

بەشی دووەم

25

هەموو شتێك بە ئەفسوونێك دەستی پێكرد. رۆژێك لە رۆژانی زستانی ساڵی هەزار و هەشتسەد و... سوزوكی لە شەڕێك دەگەڕایەوە. ئەو دەمە بوو كە كەوتە داوی عیشقی ژنێكەوە، ژنێك جیاواز لەو ژنانەی كە پێشووتر بینیبوونی.

ئەو رۆژانە مامۆستا سامورایی بوو، خزمەتی ئیمپراتۆری ئەكرد. لە شەڕێكی سەختدا بەشداریی كردبوو، شەڕێك كە بە سەركەوتنێكی مەزن و چاوەڕوان نەكراو كۆتایی هات. بەسەرفرازییەوە دەگەڕایەوە، برینداربوو بەڵام سەركەوتوو بوو. لە ئەنجامی شمشێروەشاندنی دوژمنەوە زامێكی قووڵ كەوتبووە پشتی.

سوزوكی نەیدەتوانی ئەم ڕووداوە لەبیر خۆی بەرێتەوە: تامی خۆڵ و خوێن لە دەمیدا و، چەكدارانی دوژمن كە خۆیان ئەدا بەسەریدا و، ئەو روخسارە مۆن و گرژ و تووڕەیەی كە دەتگوت ئەیەوێ

www.pertwk.com

ناوسکی ئەم بدڕێ و بە ناویدا گوزەر بکات. سوزوکی هەستی بە ساردیی دەمی تیغەکە ئەکرد لەسەر تەوێڵی و پاشان نەڕەیەك کە لە گرمەی هەور دەچوو، وەکو زرمەی تۆپخانەیەك هاتە گوێ و ئیدی هیچ، هیچ، مەگەر لاشەیەکی بێ سەر کە لوولی ئەخوارد و تلۆر ئەبۆوە بەرەو لای ئەم و قورسایی جەستە نیوەگیانەکەی، نووکی شمشێرەکەی تا قووڵایی شانی ئەو برد. دەتوت سامی گۆڕەپانی جەنگێکی نەناسراو بەسەریدا سەپا.

ئەو رۆژگارە بارودۆخەکان بەم جۆرە بوون. رۆژگاری جەنگاوەری و ئەنجامی شەڕیش یان مردن بوو، یان بریندار بوون.

ئیدی ئەم ساموراییە تەواوی تەمەنی نەیتوانی لەدەست یادەوەریی ئەو پیاوە بێ سەرە، ئەو ترسناکترین وێنەیە، رزگاری بێت.

سوزوکی لە حەژمەت ئەو زەبری شمشێرە لە هۆش خۆی چوو. لەنێو گۆڕەپانی جەنگدا کەوت و هەموو وایاندەزانی کوژراوە. تەواوی ئەو شەوەی لەژێر لاشەی بێگیانی کابرای بێسەردا بەسەر برد. سەرەنجام، بۆ بەیانیی رۆژی دوایی، کەسێك گوێی لە هاوار و ناڵەی بوو. کە لاشەکەیان لەسەری لادا، روخساری تۆقیوی سوزوکی دەرکەوت. بردیان و خستیانە ژێر چاودێرییەوە، بەڵام ئەم ساموراییە تا ماوەیەکی زۆر وڕێنەی ئەکرد. تەنانەت دوای ئەوە بە هەفتەیەکیش هێشتا هەر ئاسەواری ترس لە چاویدا دەبینرا.

ئیمپراتۆر سەردانی کرد و پیرۆزبایی لێکرد و سوزوکیش شانازیی بەوەوە کرد، گەرچی دیسانەوە ئەم شانازیکردنە لە چاو ئەوەدا کە بینیبووی، لەکەدار ئەینواند.

کاتێ سوزوکی هاتەوە سەرخۆی، بەرەو دێکەی خۆیان گەڕایەوە و وازی لە جەنگاوەری هێنا، نەك لەبەر

www.pertwk.com

برینەکــەی -چــونکە ئــەو بــە درێــژایی تەمــەنی جــەنگاوەریی، شــەش جــار برینــدار ببــوو- بــەڵکو لەبەرئــەوەی رقــی بەرامبــەر بــە جــەنگ لا پەیــدابوو. پاش بەسەربردنی تەمەنێك لە جەنگاوەریدا، هەستی دەکرد چیتر حەزی بە شەڕ و کوشتار نییە. بەم جۆرە وازی لـە سـوپا هێنـا و ڕێگـای ماڵـەوەی گرتەبـەر. لـەم کاتەدا بوو کە ئەو پەرجووە رووی دا.

لەشی ماندوو و سەرمابردە و ترس لێنیشتووی جەنگ، کە هێنـدەی نـەمابوو پـەکی بکەوێت، لـە نێوجەرگـەی تاریکی و بەدبەختیدا هەستیکرد زۆر تەنیایـە و، لـەو ساتەدا کە دەبووایە لەتاو ماندوویێتی و لە برسانا و لـە سەرمانا، سەدان جار بمردایە، لەوساتەدا بە زیندوویێتی مایەوە.

بـەڵێ، بـە زینـدوویێتی مایـەوە تـا ئـەو ڕۆژە رووەکـەی دیکـەی ڕاسـتی ببینێـت، دیمـەنێك کـە بێگومـان بـۆ

سـڕینەوەی یـادەوەریی ئـەو ترسـەی لـە بینینـی پیـاوە بێسەرەکەوە سەرچاوەی گرتبوو،

ڕووبــەڕووی بــۆوە. سەرســوڕهێنەرترین و جــوانترین شتێك کە تا ئـەو ڕۆژە دیبـووی، دیمـەنێك کـە هـەرگیز فەرامۆشی نەکرد.

26

ئــەوەی بینیشــی، ژنێــك بــوو، ژنێکــی لاو کــە بەســەر تەنافێکــدا ئــەڕۆیی کــە کــەوتبووە ژوور رووبــارێکی

www.pertwk.com

سیمینەوە. جووڵەکانی سەنگین و نەرم بوون، دەتگوت هێزێکی ئەفسووناوی بەرەو پێشەوەی دەبات. کاتێ شیشی هاوسەنگییەکەی بە دەستەوە بوو و لەسەر ئەو پەتە باریك و نەبینراوە وەستابوو، لەبەرچاوی ئەوانەدا کە تەماشایان دەکرد، وەك فریشتە ئەینواند.

سوزوکی کە کەوتبووە ژێر سیحری جوانیی ئەو ژنەوە، کەمێك لە رووبارەکە نزیکتر بۆوە. ئەوە یەکەم جاری بوو ژنێکی ئەورووپی ببینێت.

لەبەرچاوی ئەمدا وا پێدەچوو ئەو لە حاڵەتی فریندا بێت. شەیدایانە و بێئاگایانە نزیکتر بۆوە، تا ئەو جێیەی کە ژنەکە رێك بە ژوور سەریەوە بوو.

ئاپۆرەیەکی زۆر لە کەنار رووبارەکە کۆببوونەوە و نوقمی ئەم دیمەنە سەرسووڕهێنە ببوون.

سوزوکی لە پیرەمێردێك نزیکبۆوە و هەر بە دەم سەیرکردنی ئاسمانەوە لەوی پرسی:

-ئەم ژنە کێیە؟

پیرەمێردەکە بەبێ ئەوەی رووی تێبکات، بە دەنگێکی لەرزۆکەوە وەڵامی دایەوە:

-ژنێکی تەنافبازە، گەرچی لە باڵندەیەك ئەچێت کە لە ئاسماندا کەوتبێتە داوەوە.

www.pertwk.com

27

بەڵێ ئەو تەنافبازێك بوو و بە درێژایی ژیانیشی دوای هێڵێك دەكەوت، هێڵێك كە بە شێوەیەكی راست و رێك لە بەردەمیدا كێشرابوو.

28

ئەو ژنە لە فەرەنساوە هاتبوو و ناوی بەفر بوو. بۆیە ئەم ناوەشیان لێنابوو، لەبەرئەوەی پێستی لەشی زۆر سپی بوو و چاوەكانی شینێكی بەفرئاسا و قژیشی

ئاڵتوونییەكی كاڵ بوو. هۆیەكی دیكەش ئەوە بوو كە ئەو وەكو كلووە بەفر لە ئاسماندا دەلەنگایەوە.

ئەمەش سەرەتای بەسەرهاتەكە بوو. رۆژێكیان كە هێشتا بەفر كیژۆڵەیەكی لاو بوو، سێركێكی گەڕۆكی بینی و، ئەمەش بووە مایەی سەرسامكردنی. وایدەزانی خەون ئەبینێت، بە چاوی كراوەوە خەون دەبینێت.

هەر لەوێدا زانیی كە ئەوە ئەو رێوڕەسمەی ژیانە كە خوازیارێتی. بۆیە ئیتر بڕیاری دا ببێت بە تەنافباز. ئیدی لەو كاتەوە تا دەهات بەرەو پێشەوە دەچوو و رۆژ بە ڕۆژیش تەنافەكەی بەرزتر دەكردەوە. سەرەنجام توانیی ببێتە ئافرەتێك لە یەكەمین ئافرەتە تەنافبازەكان.

بەم جۆرە پێی لەسەر تەناف دانا و ئیدی هەرگیز بۆ زەوی نەگەڕایەوە.

www.pertwk.com

29

خۆشەویستی بۆ هاوسەنگی وای لە بەفر کرد تەنافبازی هەڵبژێرێت. لەو دەمەوە رێی ژیان لەبەردەمیدا والا بوو، وەك والابوونی پەتێکی لێکئالاو،

پەتێکی لێکئالاوی پڕ پەنا و پێچی قەدەر و هەمواریی بوون. وردە وردە شارەزایی لە هونەرەکەی خۆیدا پەیدا کرد و، بەسەر مەترسیی بەردەوامی رۆیشتن بەسەر تەنافدا زاڵبوو.

هیچ کاتێکی هێندەی ئەو کاتە خۆش نەبوو کە بەسەر تەنافێکدا ئەڕۆیی کە هەزار پێ لە زەوییەوە بەرز بوو. سەیری پێشەوەی خۆی ئەکرد و بێ ئەوەی پێی بترازێ. ئیدی ئەوە چارەنووسی ئەو بوو؛ وردە وردە لە سەرتاسەری ژیاندا بەرەو پێشەوە بچێت.

30

بەفر بە نمایشەکانی خۆی سەرتاپای ئەورووپای هەژاندبوو. کە پێی نایە نۆزدە ساڵییەوە، چەندەها

www.pertwk.com

فرسەخی لەسەر تەناف بڕیبوو و لەگەڵ هەر هەنگاوێکیشدا، ژیانی خۆی خستبووە مەترسییەوە.

تەنافەکەی لە بەینی هەردوو بورجەکەی کلێسای نۆتەردامدا لە پاریس بەستبوو و بۆ ماوەی چەند کاژێرێك هاوسەنگیی خۆی پاراستبوو، بەسەر کلێسای ئیزمیراڵداوە، لەنێو با و بەفر و بێدەنگیدا بە ئاسمانەوە مابۆوە.

لە هەموو شارە گەورەکانی ئەورووپادا نمایشی پێشکەش کردبوو و لەگەڵ یاساکانی هاوسەنگیدا کەوتبووە ململانێوە. ئەو تەنافبازێکی ئاسایی نەبوو، بەڵکو لە ئاسماندا بە جۆرێك بەرەو پێشەوە هەنگاوی دەنا کە دەتگوت هێزێکی سیحراوی لە دواوە پاڵی پێوە دەنێت.

کاتێکیش لە خوارەوە سەیری ئەوت ئەکرد لە ئاسماندا، بە بەژنی بەرز و ڕێکیەوە کە لە گرێکی سپی ئەچوو و، بە پرچی ئاڵتوونییەوە کە با گەمەی پێدەکرد، دەتگوت خواوەندی بەفرە. ڕاستیەکەشی ئەوە بوو کە

بەلای ئەوەوە سەختترین شت پاراستنی هاوسەنگی یا زاڵبوون بەسەر ترسدا و یان تەنانەت ڕۆیشتن نەبوو بەسەر تەنافێکی بێ کۆتاییدا؛ بەڵکو هەموو ترسی ئەو لەوە بوو کە نەبادا لەو کاتانەدا کە لە ئاسماندا لارولەنجە ئەکات؛ ببێتە کلووە بەفرێك.

31

ناوبانگەکەی، ئەوی بەرەو هەموو دونیا ڕاپێچ کرد.

تەنانەت بەسەر تاڤگەکانی نیاگارا و ڕووباری کۆلۆرادۆشەوە، تەنافبازیی کرد.

پاشان بەبێ ئەوەی پێشتر بە ژاپۆن ئاشنا بێت، بەرەو ئەوێ سەفەری کرد. ئەمە یەکەمجار بوو کەسێکی

www.pertwk.com

بیانی لە وڵاتی سامورایییەکاندا نمایشی خۆی پێشکەش بکات. ئیتر ئەوە بوو سامورایییەك ئەوی بینی و عاشقی بوو. لەبەرئەوەی ئەوەی ئەو بینیی لە یەك کاتدا هەم شیعر و هەم نیگارکێشان و جواننووسی و مۆسیقا و سەماش بوو. ئەو خودی بەفر بوو و، جیلوەی گشت جوانییەکانی هونەر بوو.

کاتێك ئەم ئافرەتە غەریبە روخسار قەشەنگە گەیشتە کەنارەکەی دیکەی رووبارەکە و سەرەنجام گەڕایەوە بۆ زەوی، سوزوکی خۆی پێنەگیرا و چوو بۆ سۆراخی و، توانیی لە نزیکەوە لە ڕوخساری ناسك و، دەم و لێوی رێك و خەتی برۆی وردبێتەوە. لەو ساتەوە دڵنیابوو لەوەی کە ئیدی ئەو روخسارەی لەبیرناچێتەوە. سوزوکی چاوی بڕییە چاوەکانی ئەو و ئەویش کەوتە تەماشای ئەم. پێویستی بە قسەنەدەکرد. ئەو زەردەخەنەیەکی بۆ ئەم کرد و ئیدی سوزوکی بەو زەردەخەنەیە دڵ و دینی لەدەست دا. سوزوکی کەوتە

سەر ئەژنۆ، شمشێرەکەی خستە سەر ئەژنۆکانی و وتی:

-تۆ ئەو کەسەیت کە من چاوەڕێم ئەکرد.

32

گەرچی بەفر چاوەڕێی کەسی نەدەکرد، بەڵام رەفتارەکەی سوزوکی هێند جوان بوو کە بە قووڵی ئەوی خستە ژێر کاریگەریی خۆیەوە و بوون بە هاوسەری یەکتر.

www.pertwk.com

سالآنی سەرەتا گەلێ بەختەوەر بوون. یەكەم منالّیان ئەوەندەی دی ئەوانی لە یەك نزیك كردەوە. منالّەكە كچێك بوو كە جوانیی هەمیشەیی دایكی و قژی رەشی باوكی بۆ خۆی بردبوو. ناویان نا كلووە بەفری بەهار. ژیانیان پڕبوو لە ئارامی. وردە وردە بەفر بە ژیانی ژاپۆن راهات. گەرچی هەندێ جار غەریبیی نیشتمانەكەی خۆی دەكرد، بەلاّم هەرگیز سكالاّی نەدەكرد. ئەوەی ئازاری ئەوی ئەدا دابڕانی نەبوو لە نیشتمانەكەی، بەلّكو دابڕانی بوو لە تەنافبازی.

شەوێكیان لە خەویدا بە ئاسماندا دەفڕی. بۆ بەیانیی رۆژی دوایی، كاتێك خەبەری بۆوە، خەونەكەی خۆی هاتەوە یاد، بەلاّم دواتر هیچ بیرێكی لێ نەكردەوە.

زستان كۆتایی هات و پاشانیش بەهار. تا دەهات رۆژەكان درێژتر ئەبوون و كیژۆڵەكەشیان گەورەتر. بەفر خۆشحالّ بوو. لە سەرێكەوە هاوسەرەكەی خۆشدەویست و لە سەرێكی تریشەوە كچەكەی. ئەم

هاوسەنگییەش بۆ راگرتنی ئەو لەسەر تەنافی بەختەوەری بەس بوو.

33

سەرەنجام رۆژێك هات كە ئەو هاوسەنگییە رما. كاتێك كە چیدی ئەو خۆشەویستییەی ئەوان بۆ راگرتنی هاوسەنگیی بەختەوەریی ئەو بەس نەبوو. دیسانەوە كەلّكەلّەی ژیان لە ئاسماندا لە سەری دایەوە. دیسانەوە هەستی كرد سەوداسەری بەرزاییەكان و جەربەزەیی و هەست بە سەركەوتنی رۆیشتنە بەسەر تەنافدا.

www.pertwk.com

ویستی بەسەر تەنافێكدا بڕوات كە لە نێوان دوو ترۆپكدا بوو. هاوسەرەكەی بیری لەوە دەكردەوە كە ئەم یاریكردنە خەتەرناكە بە ژیان، شێتی یەكە بۆ خۆی. بەڵام لەگەڵ ئەمەشدا قبووڵی كرد و وەكو سامورایییەكی رەسەن بۆی نوشتایەوە.

رایسپارد تا بڕێك تەنافی زیوینی لە ئەورووپاوە بۆ بهێنن. پاشان دوو خزمەتكاری نارد تا تەنافەكە لە نێوان دوو لووتكەی بەرزداو لە ناوجەرگەی ویلایەتی هون شودا بە قایمی هەڵبواسن.

بەفر قەیتانی پێلاوە تایبەتەكانی خۆی بەست. شیشی هاوسەنگییەكەی لە سندووقەكە دەرهێنا و لە باخەكەی خۆیاندا چەندەها كاژێر خۆی بە مەشقەوە خەریك كرد. بۆ چەند جارێك لە سەروو گردۆڵكەیەك لە گوڵ و دەریاچەیەكدا كە گوڵی نیلۆفەری زەردباو پۆشیبووی؛ بەسەر تەنافەكەوە تەنافبازیی كرد.

سوزوكی لە سەیركردنی تێر نەدەبوو. هاوسەرەكەی بەسەر تەنافەكەوە، سەمازانێكی بێهاوتا بوو.

بەو جۆرەی تەماشای هەنگاوانی ئەوی دەكرد، پێی وابوو شادمانترینو جوانترینو نەمرترین ژنی

دونیایە؛ رۆژانە سوزوكی لەبەر ئەوەی لەبەهرەی ئەو بێبەریی نییە، ستایشی خودای ئەكرد.

پەرچەمەكانی زێڕینو نیگای زوڵاڵ بووو لەئاسماندا لارو لەنجەی دەكرد.

34

قەرار بوو ئەم نمایشە لە رۆژانی سەرەتای هاویندا پێشكەش بكرێ. لە سەرانسەری ولاتەوە خەڵك بۆ تەماشای هاتن. تەنانەت وتیان ئیمپراتۆر خۆیشی ئامادەی ئەو نمایشە بووە و لای ساموراییەكەوە وەستاوە.

www.pertwk.com

هەر ئەوەندەی بەفر پێی خستە سەر تەنافەکە، واتە وات لەنێو حەشاماتەکەوە بەرزبۆوە. ئەو هێند بەرز بوو، دەتوت خاڵێکی سپیی بچکۆلەیە لە ئاسماندا و، وەکو کلووە بەفرێکی نێو شینایییەکی بێکۆتایی دەهاتە بەرچاو.

بە شیشەکەی دەستیەوە، هەنگاو بە هەنگاو بەرەو پێشەوە دەچوو و هێدی هێدی لە لووتکەی کێوەکەی تر نزیك دەبۆوە.

هەر خولەکێك لە کاژێرێك دەچوو، لە خوارەوە هەموو هەناسەیان لە سینەیاندا توند ببوو. بە تەنها هەنگاونانێکی هەڵە، مەرگێکی حەتمیی بەدواوە بوو.

ژنە لاوەکەش هەر بەرەو پێشەوە دەچوو، هەنگاو بە هەنگاو، سات بە سات، هێور و بێدەنگ.. بێ هیچ سڵەمینەوەیەك.

35

لە پڕێکا تەنافەکە شل بۆوە و گرێی تاشە بەردەکە کرایەوە. بەفر بە خۆی و شیشی هاوسەنگییەکەیەوە کەوتە خوارێ. ئەم دیمەنە وا دەهاتە بەرچاوی حەشاماتەکە، کە دەتگوت باڵندەیەکە و بە ئاسمانەوەیە. بێگومان دیارە کەوتۆتە چاڵە بەفرێکەوە

www.pertwk.com

و ئیدی لە چاو ون بووە. بەفر بوو بە بەفر و لە پێخەفێكی سپیدا خەوێكی ئەبەدیی لێكەوت.

36

ئیدی سوزوكی هەرگیز نەیتوانی لەژێر باری كارەساتی لەدەستدانی هاوسەرەكەیدا، راست بێتەوە. یەكسەر ئەو دوو خزمەتكارەی دەركرد كە تەنافەكەیان بەستبوو. دوای چەند رۆژێكیش خەبەر هات كە هەردووكیان خۆیان لە شاخێكەوە فڕێداوەتە خوارەوە و مردوون. بەڵام بە لای سوزوكی یەوە ئەم خەبەرانە

نە مایەی ترس بوون و نە جێی ئومێد. ئەو بەسەر كۆستی خۆیدا كەوتبوو . دەیزانی ئیدی نە ژنە خۆشەویستەكەی خۆی دەبینێتەوە و نە جوانییەكی بێهاوتای دیكەی لەو چەشنە.

گەڕایەوە بۆ ماڵەوە، وەڵێ تازە ژیانی بە تاڵ و خاڵی بوو. جلە سەربازییەكەی فڕێدا، لەبەرئەوەی رۆژگاری ساموراییی بوونی تەواو بووبوو. ئیتر نەچووەوە ریزی سوپای ئیمپراتۆر. لەبری ئەوەش بە تەواوەتی خۆی بۆ كچەكەی و بۆ هونەر تەرخان كرد، هونەرێكی پەتی. ئەو بۆنی ژنەكەی بە كچەكەیەوە ئەكرد و ئەمەش بۆ ئەو سەرچاوەی ئیلهام بوو. ئەو بەو ئومێدە بوو كە بۆ جارێكی دی لە رێی هونەرەوە ئەو هاوسەنگییەی ژیانی بەدەست بهێنێتەوە كە لە ئەنجامی مەرگی هاوسەرەكەیەوە لە دەستی دابوو. ئەو لە رێی عیشقی ژنێكەوە، توانیی لە یەك كاتدا ببێت بە شاعیر و مۆسیقازان و جواننووس و سەمازان و

www.pertwk.com

هەروەها بە نیگارکێشیش. لەبەرئەوەی کە نیگارکێشان تاقە داوی پەیوەندیی راستەوخۆی ئەو بوو لە نێوان سیمای خۆشەویستەکەی و هونەری پەتیدا و، تاقە رێگای دۆزینەوەی بەفر بوو، بۆیە مامۆستا لەم هونەرەدا کەوتە پێش هەمووانەوە.

سوزوکی ستاندێکی لە دار دروستکراو و، چەند فلچەیەکی ئاوریشم و، پالێتێك و پاکەتێکی تەواوی رەنگی کڕی و، لە گۆشەیەکی باخەکەدا ژوورێکی کپ و خامۆشی بۆ خۆی دروست کرد و، خۆی تیا بەند کرد.

ئەو ساڵانێکی زۆری تەمەنی خۆی تەرخان کرد بۆ کێشانی وێنەی سیمای ژنێك کە هیچ ئومێدێکی بە بینینەوەی نەمابوو مەگەر لە خەوندا.

بەڵام هەرگیز لە کارەکانی خۆی رازی نەبوو. گەرچی تابلۆکانی زۆر جوان بوون، وەلێ بەلای ئەوەوە لەو نەدەچوون، لەبەرئەوەی رەنگیان زۆر بوو. بۆ کێشانی

وێنەی راستەقینەی بەفر، دەبووایە وێنەیەکی فرەسپیی بکێشابایە، وێنەیەك کە بێدەنگ بێت.

بەڵام چۆن دەیتوانی وێنەی ئەو سپێتییە زۆرە بکێشێت؟ وێنەی روخسارەکانی ژنە لاوەکە هەموو جوان بوون، بەڵام هیچیان لە ڕوخساری ئەو نەدەچوون.

سوزوکی لەسەر نیگارکێشان بەردەوام بوو و شەو و رۆژی خستە سەریەك و هەرگیز لە کارکردن بێزار و ماندوو نەدەبوو.

بەڵام وێڕای ئەمانەش پیری رووی تێکرد. کچەکەی گەورە بوو و، بووە ئافرەتێکی شۆخ و سوزوکی بۆ تەواوکردنی خوێندن ناردی بۆ تۆکیۆ. خۆیشی بە تەنیا بەرامبەر تابلۆکانی دەمایەوە و لە خەیاڵی هاوسەرە لە دەستچووەکەیدا نوقم دەبوو. لە ئەنجامی کارکردنی بەردەوامی ساڵانێکی زۆریشەوە؛ وردە وردە چاوەکانی سۆمایان تیا نەدەما.

www.pertwk.com

تا کار گەیشتە ئەوەی بە تەواوەتی چاوەکانی کوێر بوون و رێك لەو ڕۆژی کوێربوونەشیدا بوو کە سوزوکی توانیبووی جوانترین و سپیترین تابلۆی خۆی بکێشێت.

بەشی سێیەم

37

هورووشی وتی:

-باشە، ئیتر ئەمە تۆو ئەمەش کۆتایی چیرۆکەکە: مامۆستاکەی من هەرگیز ئەو هاوسەرەی خۆی لەبیرنەچۆوە. هەرگیز وازی لە عیشقی ئەو نەهێنا و دەسبەرداری وێنەکێشانی سیمای ئەو نەبوو؛ تا ئەوکاتەی بە تەواوەتی چاوەکانی کوێر بوون. لە راستیدا، لەو کاتەوەی کوێر بوو زیاتر سەرگەرمی وێنەکێشان بوو، لەبەرئەوەی سوزوکی لەناو قووڵایی تاریکیدا توانیی وێنەی سپێتی بکێشێت و، سپێتیی

www.pertwk.com

پەتی بدۆزێتەوە. ئەو لەوە تێگەیشت کە لە بنەڕەتدا ڕۆشنایی ڕاستەقینە و ڕەنگی ڕاستەقینە پەیوەندییان بە جوانیی ڕۆحەوە هەیە. ئەو بە چوونە ناو دەڤەری وێنەکێشانی ژنە ونبووەکەیەوە، گەیشتە هونەری ڕەها. ئیدی لەوەودوا و لەو کاتەوەی کە هیچ ڕۆشناییەك لە چاوانیدا نەمابوو، بوو بە مامۆستای ڕووناکی و سێبەر و بە گەوهەری تەواوی هونەرەکانی دونیا گەیشت. هەر لەم ڕووەشەوەیە کە سوزوکی بە هونەرمەندێکی گەورە ئەژمێردرێ.

خزمەتکارەکە بێدەنگ بوو. سەرتاپای یۆکۆ هاتە لەرزین. سەیرێکی پیرەمێردەکەی کرد و وتی:

-من ئەزانم ئەو ژنە لە کوێیە. من لە ڕێمدا بەرەو ئێرە بەلای ئەودا تێپەڕیم. گەرچی مردووشە؛ بەلاّم زیندوو دێتە پێشچاو. لە تابووتێکی شووشەییدایە. ئەوەندەش جوانە کە من شەوێکی تەواو نوقمی تەماشاکردنی بووم.

لە کاتی قسەکانیدا نیگای یۆکۆ لەسەر وێنەیەکی نادیاری دوور بوو، دەتوت پەردەیەك ئاوریشمی خەونیان داوە بەسەر چاویدا. بەسەرهاتێکی بەرز و خەماوی بوو و گەڕانەوەش لێی دژوار بوو.

هوروشی بەباوەڕەنەکردنەوە زەردەخەنەیەکی کرد و سەرێکی بۆ پیاوە لاوەکە ڕاوەشاند.

38

بۆ ڕۆژی دوایی، کاتێك لە قەراغ ڕووبارەکە دانیشتبوون، سوزوکی داوای لە یۆکۆ کرد چاوی بنووقێنێت و سپێتی بهێنێتە بەرچاوی خۆی.

-سپێتی ڕەنگ نییە، بەڵکو بێرەنگییە. چاوت بنووقێنەو و پێم بڵێ چی دەبینیت.

-مامۆستا تابووتێکی شووشەیی دەبینم، ژنێك تیا ڕاکشاوە، ژنێکی لاو، ڕووت و نەرم و نیان، هەر ئەڵێی خەونە. ئەو مردووە و ئەڵێی لەژێر سەهۆڵەکانی

www.pertwk.com

ناوجەرگەی کێوەکانی هۆن شودا خەوی لێکەوتووە.
ناوی بەفرە و من ئەزانم لە کوێیە.
سوزوکی کە ئەم قسانەی بیست لە جێی خۆیدا وشك بوو. بە چاوە کوێرەکانیەوە لە ئاسۆی روانی و وتی:

-تۆ ئەم شتانە لە کوێوە ئەزانیت؟ بە راستی تۆ کێیت؟ پەیامهێنێکی دونیای مردووانیت؟ کەس نازانێ ئەو لە کوێیە. دەمێکە ئەو کەژوکێوە ئەویان لە من سەندۆتەوە.

-نەخێر! ئەو کەژوکێوەی کە ئەوی لەتۆ سەندبۆوە، وا بۆتی گەڕاندەوە. وردە وردە و بە درێژایی ساڵانی ڕابردوو، لەشکری بەفر جەستەی ئەویان لە چاڵە بەفرەکە دەرهێناوە. ئەو ئەوەتانێ لەوێ، لەژێر توێژێك سەهۆڵدایە و ڕێك لەژێر توێژەکەی سەرەوەدایە. ئەو وا لەناو تابووتە شووشەییەکەی خۆیدا خەوتووە؛ زۆر جوانە، ڕێك وەك دواجار کە

ئەوت تیا بینیوە. من بەڵێنت ئەدەمێ کە ئەزانم ئەو لە کوێیە.

کاتێك بە کەژوکێوەکاندا بەرەو ئێرە دەهاتم؛ بە ڕێکەوت ئەوم بینی و، بە رادەیەك کەوتمە ژێر کاریگەریی جوانییەکەیەوە کە تەواوی ئەو شەوە من نوقمی تەماشای ئەو بووم. دواتر خاچێکم لەسەر گۆڕە سەهۆڵینەکەی چەقاند. ئەگەر پێت خۆش بێت بۆ ئەوێت دەبەم.

مامۆستا بۆی دەرکەوت کە یۆکۆ راست ئەکات و، چیدی نەیتوانی ڕێ لە فرمێسکەکانی خۆی بگرێت.

-ئەمزانی کە ڕۆژێك لە ڕۆژان پەیامهێنێکم بۆ دەنێرێت. بەڵام ئەو نەیدەزانی کە پەیامهێنەکە وا درەنگ ئەگاتەجێ. پاشان سوزوکی چووە لای یۆکۆوە و دەستی خستە سەرشانی.

-من دوای مەرگیشی، هەموو ڕۆژێ ئەمویست بیهێنمە بەرچاوم تا لە ڕێی نیگار و ئاواز و شیعرەوە جوانییە

www.pertwk.com

بەفرئاساکەی روخساری ببینمەوە. بەو خەیاڵەوە کە دەموچاوی وا لە بەردەممدا، گەرچی ئەشمزانی کە چیدی نایبینمەوە.

39

ڕۆژی دوایی، پاش تەواوبوونی وانەکە، یۆکۆ لە سوزوکیی پرسی:

-بیرت لەوە کردەوە کە پێم وتیت؟ دەتوانم بتانبەمە سەر مەزاری هاوسەرەکەتان؟

سوزوکی ئاخێکی هەڵکێشا و وتی:

-کوڕی خۆم! ئەو چوونە چ سوودێکی بۆ من هەیە ؟ ئەزانم ئەوەی وتت راستە، بەڵام چوونە سەر مەزاری هاوسەرەکەم کە ساڵانێکی زۆرە مردووە، بۆ

پیرەمێردێکی وەکو من چ سوودێکی هەیە؟! ئێستا هاوسەرەکەم ئارامە و نابێ ئەو ئارامییەی لێ تێکبدەم.

ئینجا یۆکۆی جێهێشت و لەنێو باخەکەدا سەرگەرمی تەماشای گوڵەکان بوو.

40

مانگێك تێپەڕی. یۆکۆ ژنی نێژراوی ناو سەهۆڵەکەی لەبیر خۆی بردبۆوە و پێدەچوو سوزوکیش قسەوباسی سەبارەت بەم مەسەلەیە بە فەرامۆشی سپاردبێت.

هەموو رۆژێك مامۆستا بەر لە دەستپێکردنی وانەکە لە یۆکۆی دەپرسییەوە. پاشان بە درێژایی ئەو رۆژە خۆی پیشان نەدەدا و دەمەوشێوانیش بێدەنگیی هەڵدەبژارد.

بەیانیەکیان، پیرەی بەساڵاچوو، بە یۆکۆی وت:

www.pertwk.com

-تۆ تەنها کاتێك ئەبیت بە شاعیرێکی تەواو کە هەموو زانیارییەکانت سەبارەت بە نیگارکێشان و مۆسیقا و جواننوسی و سەما، لە یەك شوێندا کۆبکەیتەوە. هەڵبەت هونەرێکی دیکەش هەیە کە لە هەموو ئەم هونەرانە بۆ تۆ سوودبەخشترە و ئەویش هونەری تەنافبازییە.

یۆکۆ زەردەخەنەیەکی هاتێ. سەیرە! کەواتە مامۆستا هێشتا ئەوی لەبیرنەچۆتەوە.

-بەڵام مامۆستا من چ پێویستیەکم بە تەنافبازی هەیە؟

سوزوکی وەکو مانگی پێشوو دەستی خستەوە سەرشانی یۆکۆی لاو و وتی:

-شتێکی روون و ئاشکرایە! لەبەرئەوەی شیعر چ نییە جگە لە هەنگاونان بەسەر تەنافێك جوانیدا. تەنافێك جوانی، یان چیرۆکێك کە لەسەر لەوحێکی ئاوریشمین نووسراوەتەوە. لەبەرئەوە پێویستە شاعیر وەکو

تەنافبازێك، وشە بە وشە و لاپەڕە بە لاپەڕە بە درێژایی نووسینەکە بەرەو پێشەوە بچێت و قورسترین بەشی کارەکەش ئەوە نییە کە بە قەڵەمەکەی دەستتەوە هاوسەنگیی خۆت لەسەر تەنافی زمان رابگریت، یان راگرتنی رەوتی راستەوخۆی خۆت لە کاتێکا کە لە پڕێکدا نیشانەیەکی وەستان یان خاڵێك رێگاکەت دەگرێت. کێشەی شاعیر مانەوەیە بەسەر تەنافێکەوە کە ناوی شیعرە و، ژیانە لە بەرزاییەکانی خەوندا؛ بەبێ ئەوەی تەنانەت بۆ یەك چرکەساتیش لەسەر تەنافی خەیاڵی بێتە خوارێ و دەست لە خەونەکانی بشوات.

یۆکۆ بۆ ئەو ئامۆژگارییە بەرز و جوانانە، سوپاسی مامۆستای کرد. سوزوکی زەردەخەنەیەك کەوتە سەرلێوی و وتی:

-سبەینێ ئەچین "بەفر" ئەدۆزینەوە؟

www.pertwk.com

41

سپێدەی رۆژی داهاتوو کەوتنەڕێ. یۆکۆ لە پێشەوە دەڕۆیشت و سوزوکیش بەدوایدا. کە دەگەیشتنە رێگایەکی خەتەرناکیش، لاوەکە قۆڵی ئەوی دەگرت؛ بەڵام پیرەمێردەکە نەیدەهێشت و، خۆی بەڕێدا دەڕۆیی.

شەوانە دەبوون بە میوانی لادێییەکان و لەسەر ئەو قاڵیچانە دەنووستن کە لە ژوورەکانیاندا رایانخستبوون.

هەرکە سوزوکی ناوی خۆی ئاشکرا ئەکرد، بە هێزێکی سیحریانەوە دەرگای ماڵەکانیان بە روودا دەکرایەوە. دەتوت هەموو ژاپۆنیەکان دەیناسن. یۆکۆ سەری

سووڕمابوو. تازە بۆی دەرکەوتبوو چەند بەختیارە بەوەی قوتابیی مامۆستایەکی وەهایە.

42

سەفەرێکی درێژ و سپێتییەکی بێکۆتایی. سپی وەك چرۆی دارگێلاسەکان، سپی وەك بێدەنگی و خامۆشیی ئەو دوو رێبوارە.

سەرەنجام، رۆژێکیان لووتکەی یەکەمین زنجیرە چیا دەرکەوت. ئینجا سەفەر بەرەو ئاسمانی ساف و ساماڵ دەستی پێکرد، ئەمەش قورسترین بەشی سەفەرەکەیان بوو.

وردە وردە نیشانەی ماندووبوون لە سوزوکیدا بەدەرکەوت، بەڵام یۆکۆ وای پیشان ئەدا کە سەرنجی ئەوەی نەداوە. ئیدی تا دەهات لە ئارامگا سەهۆڵینەکە

www.pertwk.com

نزیك و نزیكتر ئەبوونەوە و سەفەرەكەیان بەرەو كۆتایی دەچوو.

43

كاتێ یۆكۆ چاوی بە خاچەكە كەوت، هەستی كرد زیاتر دڵی كەوتە پەلەپەل و هاواری كرد:

-دۆزیمەوە، مامۆستا دۆزیمەوە.

یۆكۆ بەرەو تاشە بەردەكە رایكرد؛ بۆ ئەو شوێنەی كە شەوی بەفر و بۆرانەكە خۆی تیا مەڵاس دا . زۆری بۆ هات و دەستی كرد بە گریان. سوزوكی بە نیگەرانییەوە لێی پرسی: چی بووە؟ ئاخۆ بەرەو ناوجەرگەی چیاكان هەڵخلیسكاوە؟ ئاخۆ كەوتۆتە ژێر هەرەسی بەفرەوە؟

-نەخێر، هیچ رووینەداوە. ئەڵێی لەشكری بەفر لە هاتنی ئێمە بۆ ئێرە خەبەردار بووە. بەفر ئەمەتانێ

لێرەدایە. جەستەی زیاتر هاتۆتە سەرەوە. بە رادەیەك هاتۆتە ئاستی سەرەوەی سەهۆڵەكە كە ئەوەندەی نەماوە من دەستم بەری بكەوێت. بەڵێ، ئەو لەوێ بوو: جوان، رووت و قووت و، وەك خەونێك نەرم و نیان. گەرچی مردبوو، بەڵام لە زیندووان ئەچوو. ئەتوت لەسەر پێخەفی كریستاڵی سەهۆڵەكە خەوی لێكەوتووە و ئەوەندە نابات خەبەری ئەبێتەوە.

هەڵبەتە لە یەكەم نیگادا رووت دەرنەدەكەوت، بەڵكو لە ئەنجامی مانەوەیەوە لەژێر بەفردا؛ جلەكانی تەنك ببوونەوە و بەمجۆرە بەدەنی ناسكتر ببوو و پێستی لەشیشی زۆر سپیتر دەینواند.

یۆكۆ خۆی فرێدایە بەر پێكانی و دەستی بە هەڵكەندن و بە لادانی سەهۆڵەكە كرد، تا سەرەنجام بەفر دەركەوت.

یۆكۆ دەستی سوزوكیی گرت و بە هێواشی خستییە سەر روخساری بەفر.

www.pertwk.com

-هەست بە روخساری ئەکەیت؟ هەست بە پێستی لەشی ئەکەیت؟

پیرەمێردەکە دەستی بەسەر روومەتەکانی خۆشەویستەکەیدا هێنا. راستە سوزوکی کوێر بوو، بەڵام ئەو بۆ هێنانە بەرچاوی ئەو ڕوخسارە پێویستی بە چاوەکانی نەبوو و هەر ئەوەندەی بەس بوو سەری پەنجەی بەر ڕوخساری خۆشەویستەکەی بکەوێت.

-هەر بە راست ئەمە خۆیەتی. ئەمە بەفرە. تۆ ڕاست ئەکەیت. سوزوکی کەوتە سەر ئەژنۆ و دلۆپە فرمێسکە گەرمەکانی بە روومەتەکانیدا هاتنەخوار.

44

ئیدی سوزوکی لەو کەژوکێوە نەگەڕایەوە. لە تەنیشت خۆشەویستەکەیەوە لەسەر سەهۆڵەکە راکشا و چاوی نووقاند. یۆکۆ ویستی لەو کارە پەشیمانی بکاتەوە و وتی ئەوە جۆرێکە لەشێتی. بەڵام مامۆستا بە دەنگێکی نەرم چون نەرمیی شەونمێکی شێوان وەڵامی دایەوە:

-من لێرەدا و لەم ئارامییەدا جێبهێڵە. ئاخریەکەی جێی خۆم دۆزییەوە و ئیدی بۆ هەتاهەتایە لێرە دەمێنمەوە.

ئینجا لە تەنیشت جەستەی ژنە لاوەکەوە خەوت. پاشانیش گیانی سپارد و سپێتی گرتییە ئامێزی خۆی. ئەو خۆشحاڵ بوو و بە ترۆپکی بەختەوەری گەیشتبوو.

www.pertwk.com

45

یۆکۆ بە تاقی تەنیا لە کەژوکێوەکان گەڕایەوە. بەرەو باکوور ملی ڕێی گرتەبەر، بەرەو بەفرو، چیدی ئاوڕی نەدایەوە. چیدی لەسەر ڕێی خۆی لای نەدا، دەتوت بەسەر تەنافێکدا ئەڕوات کە لە باشوورەوە بەرەو باکوور راکێشراوە، هەروەکو رۆیشتنی تەنافبازێك.

46

سەرەنجام کاتێ گەیشتەوە ماڵەوە، باوکی داوای لێکرد بە درێژی باسی بەسەرهاتی سەفەرەکەی و ئامۆژگارییەکانی مامۆستای بۆ بکات، بەڵام ئەو هیچی نەوت و وەڵامی نەدایەوە. خۆی لە ژوورێکدا قایم کرد و بۆ چەند رۆژێك نەهاتە دەرەوە.

بەیانیەکیان، کە ئیتر راهیبەکە سەبری نەما، هۆی ئەو رەفتارەی لێ پرسی. یۆکۆ وتی:

-باوکە، سوزوکی کۆچی دوایی کرد. لەبەرئەوە وازم لێبێنە تا شینی بۆ بکەم.

ئینجا دەرگای ژوورەکەی داخست و دەستی کرد بە گریان، بەڵام وێڕای ئەو خۆشەویستی و رێزەی کە بۆ سوزوکیی هەبوو، بۆ مەرگی ئەو نەدەگریا، بەڵکو بۆ خۆشەویستەکەی ئەو دەگریا کە لەناو بەفرەکەدا راکشابوو.

www.pertwk.com

ئەو زۆربەی شەوان ژنە خەوتووەکەی ناو بەفرەکەی لە خەوندا دەبینی، ئەو خەونی بە بەفرەوە دەبینی.

شەوێکیان کیژۆڵەی سەرکانییەکە هات بۆ لای، بەڵام پیاوە لاوەکە ئاخێکی هەڵکێشا و دەستی بە روویەوە نا. کیژۆڵەکە بە چاوی پڕ لە فرمێسکەوە رۆیشت و چیتر نەگەڕایەوە بۆ لای.

وەرزەکان هەروەکو خزانی لی ناو کاتژمێری لین تێدەپەڕین. لە رۆژانی سەرەتای زستاندا، بەفر دەستی بە بارین کرد و گەوهەری یەکەمین دێڕە شیعر، ریشاڵەکانی ئاوریشمەکەی رەنگین کرد. یۆکۆ هەستی دەکرد بە نووسینی ئەو وشانە، دڵی دائەسەکنێ. بەڵام ئەم هەستە زۆری نەدەخایاند، لەبەرئەوەی بە تەنها شیعر مایەی سوکنایی و رەوینەوەی وەڕسیی ئەو بوو و هەرکە قەڵەمەکەی دادەنا، دیسانەوە ساردییەك دڵی ئەتەنییەوە. زستانێکی درێژ بوو؛ زستانێکی پڕ لە سپێتییەکی سەرسوڕهێن.

48

لە ڕۆژانی سەرەتای بەهاردا، شێوازی نووسینی یۆکۆ گۆڕا. وردە وردە شیعرەکانی رەنگیان لەخۆگرت و ئەوە بووە مایەی سەرسووڕمانی خۆیشی. سەرەنجام ئامۆژگارییەکانی مامۆستا سوزوکی جێی خۆیان گرت. یۆکۆ بوو بە مامۆستا لە شیعردا. چیتر هایکۆکانی رووت و سپییەکی هیوابڕ نەبوون. بەڵکو تەواوی رەنگەکانی پەلکەزێڕینەیان لەخۆ گرتبوو. شیعرەکانی ڕوون و ورد و بارگاوی بوون بە ڕەنگ. بەڵام هەواری دڵی هێشتا هەر غەریبانە بەفر پۆشیبووی.

بەیانیی رۆژێك لە ڕۆژەکانی مانگی نیسان، واتە ساڵێك پاش مەرگی سوزوکی، ژنێکی لاو هات بۆ ماڵیان. راهیبەکە یەکسەر ئەوی ناسییەوە. ئەو قوتابیی شاعیرەکەی دەربار بوو. ئەو ژنە لاوەی کە هەم جێی

www.pertwk.com

توورەیی و هەم جێی خۆشەویستیی کورەکەی بوو.

بەڵام ئەمجارە هەر خۆی بوو.

راهیبەکە بە رێزێکی زۆرەوە پێشوازیی لێکرد و پیاڵەیەك چای تازەی بۆ دانا. ژنە لاوەکە لە کاتێکا چاوی بڕیبووە رووبارەکە، بە شێنەیی چایەکەی خواردەوە. پاشان راهیبەکە ئەوی بۆ ژووری کورەکەی برد.

کاتێ ژنە لاوەکە خۆی کرد بە ژوورەکەدا، یۆکۆ سەرگەرمی نووسینی هایکۆیەك بوو. هەرکە چاوی پێکەوت، قەڵەمەکە لە دەستی کەوتە خوارێ و لەسەر لەوحەکەی ژێر دەستی نیگارێکی سەیری کێشا؛ هێڵێکی درێژ کە نیشانەیەکی وەستان بڕیبووی، وەك نیگاری باڵای مرۆڤێك کە بەسەر تەنافێکەوە وەستابێت. یۆکۆ رووی لە ژنە لاوەکە کردو زەردەخەنەیەکی بۆ کرد. ژنەکە بێ هیچ پێشەکیەك

لێیّ چووە پێشەوە و دەستی خستە سەرشانی. پاشان بەسەر لەوحی مامۆستا لاوەکەدا نوشتایەوە و وتی:

-ئەمە جوانترین وێنەی دایکمە تا ئێستا کرابێت.

ژنە لاوەکە، ناوی کلووە بەفری بەهار بوو.

پیاوە لاوەکە چاوی بڕییە نیگارەکەی بەردەمی و پاشان سەیری ئەوی کرد و بۆی دەرکەوت کە هەمان خەون لەودیو پەردەی واقیعەوە روویداوە و بووە بە راست.

یۆکۆ وتی:

-من ماوەیەکی زۆرە چاوەڕێی تۆم.

ژنە لاوەکە سەری خستە سەرشانی و چاوەکانی نووقاند و وتی:

-منیش دڵنیابووم کە تۆ لەمەش زیاتر چاوەڕێت دەکرد.

www.pertwk.com

ئەو شەوە بۆ یەکەم جار ئاوێتەی یەکتر بوون: شاعیرە لاوەکە و، کچی مامۆستاکەی و خانمە خەوتووەکەی ناو سەهۆڵەکە.

یۆکۆ چاوەکانی ئەوی ماچ کرد. دەمەو سەحەر خەو چووە چاویان. لە دەریشەوە بەفر ئەباری.

52

ئادەمیزادەکان دوو جۆرن:

کەسانێك کە دەژین، رۆڵی خۆیان دەبینن و دەمرن. کەسانێکیش کە بەسەر ترۆپکە بەرزەکانی ژیانەوە رێ دەبڕن و لەو رێگایەشیاندا لەگەڵ هەر هەنگاوێکدا هاوسەنگیی خۆیان ئەپارێزن. ئەوانە هونەرمەندن و ئەمانەی دواییش تەنافباز.

www.pertwk.com

53

یۆكۆ هەرگیز پێی نەنایە دەرباری ئیمپراتۆرەوەو كلووە بەفری بەهاریش هەرگیز نەبوو بە تەنافباز، لەبەرئەوەی هۆیەك لە ئارادا نەبوو بۆ دووبارە بوونەوەی مێژوو. لە یەكەم رۆژی هاوینیشدا، لە گوێ روبارێكی سیمیندا رێورەسمی هاوسەرێتییان ئەنجام دا.

54

ئیدی وەك دوو عاشقی هەتاهەتایی
لەسەر رنووە بەفرێك
ئاوێزانی یەكتر بوون.

www.pertwk.com

كتێبە چاپكراوەكانی تری وەرگێڕ

بەكوردی:

- چاوەكانی (رۆمان)_بوزورگی عەلەوی-چاپی چوارەم2004
- جۆناسانی نەورەس (كورتە رۆمان)_ڕیچارد باخ 2002
- خەونێك لەولاتی پیاوە بچكۆلەكاندا (كورتە چیرۆكی جیهانی)1997
- بەناوی ژیانەوە(چاپی یەكەم 1997) ئەریك فرۆم
- شۆڕش یا ڕیفۆرم (گفتوگۆ لەگەڵ ماركۆزو پۆپەردا)1998

www.pertwk.com

- ❖ پیدرۆ پارامۆ (رۆمان)_خوان رۆلفۆ_(بەهاوكاری لەگەڵ رێبوار سیوەیلیدا)1999
- ❖ چەند وێستگەیەكی فیكری و ئەدەبی(وتار و باسی فیكری و ئەدەبی)2000
- ❖ تریفەی تەنیایی (ژیانو شیعری سوهراب سپهری)2000
- ❖ توركیا لەسەردەمی گۆڕاندا _محەمەد نورەدین2000
- ❖ لەگەڵ ئەقڵی خۆرئاوادا (چەند گفتوگۆیەكی فەلسەفیو ئەدەبی)2001
- ❖ نیچە _ پۆڵ ستراتێرن2001
- ❖ ژنێ لەبەردەم وەرزێكی سارددا (ژیان و شیعری فروغ فەروخزاد)2002
- ❖ سارتەر_پۆڵ ستراتێرن2002
- ❖ مۆدێرنەكان_رامین جەهانبەگلو2003

- ❖ ماركۆز و پۆپەر (گفتوگۆ و لێكۆڵینەوە)2003
- ❖ كیركەگۆر- پۆڵ ستراتێرن2003
- ❖ دەربارەی ئەقڵی مۆدێرن-(گفتوگۆی فەلسەفیو ئەدەبی)-(بە هاوكاری لەگەڵ ئاوات ئەحمەددا)2004
- ❖ چاكەو خراپە _ كریشنا مورتی2004
- ❖ كازانتزاكیس _ یۆرگۆس ستاسیناكیس2004

بەعەرەبی:

- ❖ مضيق الفراشات (قصيدة طويلة للشاعر الكردی شيركو بيكس) ترجمة آزاد البرزنجي, دار الرازی –بيروت- لبنان1996.
- ❖ عار تماماً كالماء (مختارات شعرية لدلاور قرداغي)- ترجمة آزاد البرزنجي, دار الطليعة الجديدة – سوريا – دمشق2000.
- ❖ سِفر الروائح (قصيدة طويلة للشاعر شيركو بيكس) – ترجمة آزاد البرزنجي, دارنينوى - دمشق –سوريا-2001.

www.pertwk.com

[illegible]

Snow

[illegible]

زنجیرەی بڵاوکراوەکانی خانەی وەرگێڕان لە ساڵی 2004

ناوی کتێب	زمان	نووسەر	بابەت	ساڵی دەرچوون	وەرگێڕ
ڕۆشنبیرو دەسەڵات	عەرەبی	سعدالدین ابراهیم	ڕۆشنبیری	2004	هەڵکەوت عەبدوڵڵا
شانۆ لە چەند وتارێکدا	عەرەبی	عەونی کەڕومی	شانۆیی	2004	پەروەر نەجمەدین
ستراتیژیی سەربازیی	فارسی	ریچارد کاگلەر	سیاسی	2004	دلێر میرزا
نامەیەك دەربارەی لێکبوردن	فارسی	جۆن لۆك	فەلسەفی	2004	شۆڕش جوانڕۆیی- فەرشید شەریفی
مەولاناخلیدو تەریقەتی نەقشبەندی	فارسی	سەید طاهر هاشمی	فیکری	2004	دلێر میرزا
سێ شانۆ نامە	عەرەبی	جان کۆکتۆ ئۆین ج. ئارنۆ میشێل دی. ئۆنامۆنۆ	شانۆی	2004	هەورامان قانع
را پۆرتی برۆدی	فارسی/ عەرەبی	خۆرخە لویس بۆرخس	چیرۆك	2004	یاسین عومەر
بیرەوەرییەکانی هەڵەبجە	کوردی	بەکر حەمە صدیق	مێژووی	2004	بەکرحمە صدیق/ کو دلێرمیراز/ فارسی م. حسن عبدالکریم عەرەبی فوئاد تاهیر/ ئینگلی
ڕەهەندەکانی ناسیۆنالیزم	فارسی	کۆمەلێ نووسەر	نەتەوەیی	2004	ئارام جمال
ریفراندۆم باشترین شێوازی خەباتە	سویدییەوە	تۆم گولبێری	سیاسی	2004	ئیدریس ئیبراهیم
شانۆی پانتۆمایم	عەرەبی	بورهان قەرەداخی	شانۆی	2004	بورهان قەرەداخی
گوڵەزەر	عەرەبی	جەنگیز ئیمتاتۆف	ڕۆمان	2004	جەوهەر کرماج
پاژنەی ئاسنین	عەرەبی	جاك لەندەن	ڕۆمان	2004	کەمال غەمبار
خەناوکەیەك بۆ سەر میناز	فارسی	ئەحمەدخان ئەبوبەکر	ڕۆمان	2004	ئەبوبەکر خۆشناو
ئەندامێکی میت	تورکی	محەمەد ئەیمور	سیاسی	2004	ئارام عەلی عەزیز
کورتترین ڕێگەی سەرکەوتن	فارسی	رۆبێرت ئۆریلی	دروونناسی	2004	سالار عەبدلرەحمان
کۆماری مهاباد	کوردی	عەبدوڵڵا ئەحمەد رەسول	مێژوویی	2004	سەلمان عەلی
چوار وتاری شیشرۆن	فارسی	رحمەت الله مقدم مراغەی	فەلسەفی	2004	شۆڕش جوانڕۆی- کامل ئەحمەد بەگ
جوغزە گەچینە	عەرەبی	برێخت	شانۆ	2004	عومەر عەلی ئەمین
نیوەکەی تری جیهان	عەرەبی	چەند نووسەرێکی	چیرۆك	2004	نوری سەعید قادر

www.pertwk.com

		بیانی			
مافەکانی ژن لەدەتپێکەوە	فارسی	نای بن سەعدون	ڕۆشنبیری	2004	کارزان محەمەد
بەناو ئیسلامەکان	عەرەبی	د.ڕەفعت ئەلسەعید	فیکرییە	2004	حەسەن عبدالکریم
سەرچاوەکانی زانی و نەزانی	فارسی	کارل پۆپەر	فیکرییە	2004	ناسر سەڵاحی
دەوڵەت و کۆمەڵگەی مەدەنی	فارسی	ئەنتۆنیۆ گرامشی	فیکرییە	2004	مامەند
کاریگەریی هەڵچوون	عەرەبی	هیمداد مەجید عەلی	یاساییە	2004	دلێر میرزا
خاکەکە ماچ کە	ئینگلیزی	ئەلیزابیث لایارد	ڕۆمان	2004	عەزیز گەردی
ئازارەکانی هونەرمەندێك	عەرەبی	یوسف رانسیس	هونەرییە	2004	ئاری بابان
جینۆساید لە عێراقدا	ئینگلیزییەوە	میدڵ ئیست ووچ	سیاسییە	2004	محەمەد حەمەساڵح تۆفیق
لۆکاچ	فارسییەوە	ئیمری جورج	فیکرییە	2004	مەنسوری تەیفووری
ئەلف و بێ کوانتەم	ئینگلیزی	ف. ریدنیك	فیزیایی	2004	د. بایەزید حسن عبدالله
قبور غیر هادئە	ئینگلیزی	هیومان رایتس	دمافی مرۆڤ	2004	محمد حمە صالح توفیق
هونەری جەنگ	عەرەبی	سۆن- تزو	عەسکەری	2004	ڕئووف حەسەن
لەنێو دڵی شانۆدا			شانۆیی	2004	مەحمود زامدار
یەکبوونی قەومی کوردو ماد	فارسی	حەبیبوڵڵای تابانی	فارسی	2004	جەلیل گادانی
گۆڕینی ڕژێم	ئینگلیزی	کریستۆفەر هیچنس	مافی مرۆڤ	2004	محمد حمە ساڵح
ئیتنۆ نەتەوایەتی کوردی	ئینگلیزی	نادر ئینتیسار	نەتەوایەتی	2004	عەتا قەرەداخی
ئەخلاقی ڕۆژنامەگەریی	عەرەبی	د. حسن عماد مکاوی	لێکۆڵینەوە	2004	مەم بورهان قانع
کۆمۆنیزمی ئەوروپایی	ئەڵمانی	ڤۆلگانگ لیۆنهارد	سیاسی	2004	د. کوردۆ عەلی
ڕێنیسانس	عەرەبی	د.کمال مەزهەر	لێکۆڵینەوە	2004	فوئاد مجید میسری
ژنانە یاری بکەو پیاوانە بیبەرەوە	فارسی	گیل ئیڤانس	دەورنناسی	2004	شەیدا سەڵاح
عیراق و بەردەوامی قەیرانی خۆرهەلاتی ناوەراست	ئینگلیزی	د. ئەوانو. ئەندرسن د. خەلیل. ه. ڕەشیدیان	سیاسی	2004	فوئادی تاهیر سادق
ئاسیا لەبەرامبەر خۆرئاوادا	فارسی	داریوشی شایگان	فکری	2004	شۆڕش جوانڕۆیی- مامەند ڕۆژە

www.pertwk.com